

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

109426

VAVKEN EVGEN, profesor.
Zasečka Jižnica.

jes vierjem vremennih eniga zamiga evl-
niga vežkniga gospod boga, inu dnujga
upersonah ophela sijnu inu S. Duška za-
kice personone sena besseiva se imenujejo
svetla Trojčka. vierjem duži
indružih de la druga personona dýn.
bosij je sanas žhlouk postou inu po-
žhloueiski natovi je sa nas despotu inu
umrou inu nas odvežniga pogublenja
oheishou. užekizh vierjem jes de buh
je dobre polona inu te hude shkafa.
uzhelskezh duži vierjem de la žhlouk
neima vežh kože, ena sama neumerjoha
dušha. užetizh pak jes duži vierjem de
kleivnimu žhloueisku je poheibna ta-
gnada bosija, dakai bres gnade bosije
onei magozhe nizh dobriga sluzili, she mein
bres liste uslebeha pisi: rauen leiga
pak vierjem duži uspe leba kar nam
duela Mati žalkolskya žuku za vican
mstrei postavi, vierjem pak satku
kic si li ò moj buh use leba pouciju
mu oedodeu, dakai li si popounama
edenizher, inu daslopen.

Ò moj buh, jes savuzam sebeskri
zaklerken inu use drugu ožebi
slobiki, kar je pao doblenju tisk

pohebnu, savusam pak salu, kis si li
omoy buk enim u slejnim zhlouciku ude
lesu dati oblubou, sakai li si u lojih
oblubah propounama sueist, inu durli
usiga magožhen. —

omoy buk jey sebe lubem zhes ude druge sezhij
inu ske vzhikoxes sam sebe, moiga blishniga
pak glikoxes sam sebe, salu kis si tokre
vozhish inu zapoueish, lubem pak tebe omoy
buk salu, kis si li sa volo sam sebe ude
lubesni ueden, sakai li si sam uzebi
usa inu za nas vzhidobruta. —

omoy buk, mene greina dem shalosken inu se
kesam zhes ude tu zar dem greishniga shun
salu kis sem tebe moiga boga skus lelu nais
gundanu reshalu. Sauerishem delei, danni
zhujem inu sourashim ude pregreihe, inu ludi
ude pregreihe nauade, inu shelim de bi se
nikoli vzh obeden greikh na sgordiu. Saffai
li si udelei, ude lubesni ueden, kis si
usa inu za nas vzhidobruta. —

omoy buk, delei si pak jes. Teadnu napstei
udarem, de nozhim nikoli vzh kai greish
niga shuriti, salu de tebe reshale
nabom, sakai li si udelei ude
lubesni ueden, kis si
usa inu za nas vzhidobruta.

COMPENDIUM
RITUALIS
LABACENSIS,
CUM
APPENDICE
GERMANICA,
ET
CARNIOLICA.

PRO
ASSISTENTIA
MORIBUNDORUM,
CURATORUM USUI,
ET COMMODO,
cum
Facultate Superiorum.

TERGESTI,
Typis Joannis Thomæ Trattner,
Cæs. Reg. Aulæ & Episcop. Typogr.

1757.

N.
1094 109426
SERIES RERUM.

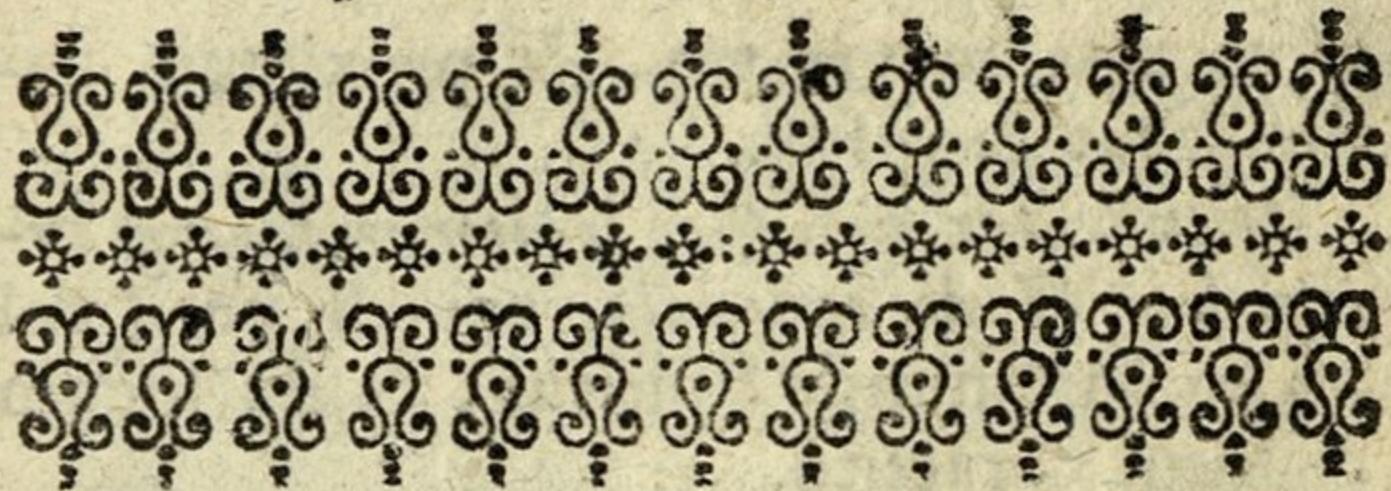
1. Baptismus parvulorum.
2. Ministratio sacri Viatici.
3. Extrema Unctio.
4. Benedictio mulieris postpartum.
5. Sepultura adultorum.
6. Sepultura parvulorum.
7. Benedictio aquæ.
8. Benedictio armentorum.
9. Absolutio ordinaria, & extraord.
10. Absolutio generalis.
11. Commendatio animæ. ~~el 92.~~
12. Actus virtutum Theolog. ~~el 108.~~
13. Intentio pie moriendi. ~~el 110.~~
14. Ultima suspiria morientium. ~~el 111.~~
15. Benedictiones domorum. In vi:
gilia nativitatis, circuncisio,
et Epiphianie.
16.

17. Benedictio Eguorum boum
et ovinum etc.
18. Benedictio stabuli Eguorum
boum et ovinum armentorum
19. alia benedictio Domus.
proclusum anni.

172514

1951

ORDO BAPTISMI PARVULORUM.

uomodo vocandus est in-
fans iste? vel si Patrinus
ignorat linguam latinam,
germanicè sic interrogat:
Wie soll das Kind heißen?
vel Koku se iema jemenuate tu dette.
Patinus responderet: N. vel N. Sacerdos.
N. exprimitur nomen infantis. Quid pe-
tis ab Ecclesia Dei? vel Was begehrest
du von der Kirchen Göttes? vel Kai
Selisch od te Cerkue Boshie? Patrinus
responderet: Fidem. Den Glauben, to vi-
ro. Sacerdos. Fides quid tibi præstat?
vel Was giebt dir der Glauben? vel Kai
tebi da ta vira? Patrinus responderet: Vi-
tam æternam, vel das ewige Leben, vel
to vezhnu Shiulejne. Sacerdos. Si igi-
eur vis ad vitam ingredi, serva manda-
ta: diliges Dominum Deum tuum ex
toto corde tuo, & ex tota anima tu-

2. & ex tota mente tua, & proximum tuum sicut te ipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, & dicat semel: exi ab eo (vel ab ea) immunde Spiritus , & da locum Spiritui paraclito.

Postea pollice faciat signum crucis in fronte, & pectore infantis , dicens: accipe signum crucis, tamen in fronte + quam in corde +, sume fidem cœlestium præceptorum , & talis esto moribus , ut templo Dei iam esse possis.

Oremus.

Preces nostras quæsumus , Domine, clementer exaudi ; & hunc electum tuum N. Crucis Dominicæ impressione Signatum perpetua virtute custodi , ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans , per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis , ac dicat:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus , Pater Domini nostri JESU Christi , respicere dignare super hunc famulum tuum N. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es; omniaem cœcitatem cordis ab

3.

ab eo expelle; disrumpere omnes Laqueos
Sathanæ, quibus fuerat colligatus; ape-
ri ei Domine januam pietatis tuæ, ut
signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium
cupiditatum fœtoribus careat, & ad sua-
vem odorem præceptorum tuorum læ-
tus tibi in Ecclesia tua deserviat, &
proficiat de die in diem. Per eundem
Christum Dominum nostrum. **¶**. Amen.

*Deinde Sacerdos benedicat salem, qui
semel benedictus alias ad eundem usum
deservire potest.*

Benedictio Salis.

Exorcizo te, creatura Salis in nomine
Dei Patris Omnipotentis †, & in cha-
ritate Domini nostri IESU Christi †, &
in virtute Spiritus Sancti †, exorcizo te
per Deum vivum †, per Deum verum
†, per Deum Sanctum †, per Deum, †
qui te ad tutelam humani generis pro-
creavit, & populo venienti ad creduli-
tatem per Servos suos consecrari præce-
pit, ut in Nominе Sancte Trinitatis
efficiaris salutare Sacramentum ad effu-
gandum inimicum. Proinde rogamus te
Domine Deus noster, ut hanc creatu-
ram salis sanctificando Sanctifices †, &
benedicendo benedicas †, ut fiat omni-
bus accipientibus perfecta medicina, per-
manens in visceribus eorum, in nomine

ejusdein Domini nostri JESU Christi, qui
•venturus est judicare vivos & mortuos,
& sæculum per ignem. R. Amen.

*Deinde immittat modicum salis benedi-
cti in os infantis, dicens: N. accipe sa-
lem sapientiae: propitiatio sit tibi in vi-
tam æternam. R. Amen. Sacerdos. Pax
tecum. R. Et cum Spiritu tuo.*

Oremus.

Deus Patrum nostrorum, Deus uni-
versæ conditor veritatis, te supplices
exoramus, ut hunc famulum tuum N.
respicere digneris propitius, & hoc pri-
mum pabulum salis gustantem, non diu-
tius esurire permittas, quo minus cibo
expleatur cœlesti, quatenus sit semper
Spiritu fervens, spe gaudens, tuo sem-
per nomini serviens. Perduc eum Do-
mine, quæsumus, ad novæ regeneratio-
nis lavacrum, ut cum fidelibus tuis pro-
missionum tuarum æterna præmia con-
sequi mereatur. Per Christum Domi-
num nostrum. Amen.

Exorcizo te immunde Spiritus in no-
mine Patris †, & Filii †, & Spiritus
Sancti †, ut exeras, & recedas ab hoc
fœmulo Dei N. Ipse enim tibi imperat,
maledicte dammate, qui pedibus super
mare ambulavit, & Petro mergenti dex-
teram porrexit.

Ergo

5.

Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, & da honorem Deo vivo, & vero, da honorem JEſu Christo Filio ejus, & Spiritui Sancto: & recede ab hoc Fainulo Dei N. Quia istum sibi Deus, & Dominus noster JEſus Christus ad suam sanctam gratiam, & benedictionem, fontemque baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem, dicens:

Et hoc Signum Sanctæ Crucis †, quod nos fronti ejus damus, tu maledicte Diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Mox imponit manum super caput infans, & dicit:

Oremus.

AEternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Auctor luminis, & veritatis, super hunc fainulum tuum N. ut digneris eum illuminare lumine intelligentiae tuæ: munda eum, & sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia baptismi tui effectus, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

G.
Postea Sacerdos imponit extremam par-
sem stola super infantem, & introducit
eum in Ecclesiam, diceens;

N. Ingredere in templum Dei, ut ha-
beas partem cum Christo in vitam æter-
nam. R. Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacer-
dos procedens ad fontem cum susceptoribus
conjunctione clara voce dicit:

Credo in Deum Patrem Omnipoten-
tem, Creatorem cœli & terræ. Et
in JESUM Christum Filium ejus unicum,
Dominum nostrum. Qui conceptus est
de Spiritu Sancto, natus ex Maria Vir-
gine: passus sub Pontio Pilato, cruci-
fixus, mortuus, & sepultus. Descendit
ad inferos, tertia die resurrexit à mor-
tuis. Ascendit ad Cœlos, sedet ad dex-
teram Dei Patris Omnipotentis. Inde
venturus est judicare vivos & mortuos.
Credo in Spiritum sanctum; Sanctam
Ecclesiam Catholicam; Sanctorum Com-
munionem; Remissionem Peccatorum:
Carnis resurrectionem: & vitam æter-
nam. Amen.

Pater noster, qui es in Cœlis, san-
ctificetur nomen tuum: adveniat re-
gnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in
Cœlo, & in terra. Panem nostrum quo-
tidianum da nobis hodie, & dimitte no-
bis

bis debita nostra, sicut & nos dimitti-
mus debitoribus nostris: & ne nos in-
ducas in temptationem: Sed libera nos &
malo. Ainen.

Vel Germanicè dicat: Sprecht mit mir
den Christlichen Catholischen Glauben,
samt dem heiligen Vatter unser.

Ich glaub in Gott Vatter, allmäch-
tigen Schöpffer Himmels und der
Erden. Und in Jesum Christum, sei-
nen einigen Sohn, unsern Herrn. Der
empfangen ist von dem Heiligen Geist.
Geboren aus Maria der Jungfrau. Ges-
litten unter Pontio Pilato, gecreuziget,
gestorben, und begraben. Abgestiegen
zu der Höllen; am dritten Tag wider auf-
erstanden von den Todten. Aufgefah-
ren zu den Himmelii, sitzet zu der Rech-
ten Gottes des allmächtigen Vatters.
Von daunen er kommen wird zu richten
die Lebendigen und die Todten. Ich glaub
in den Heiligen Geist: Eine heilige all-
gemeine Christliche Kirche: Gemeinschaft
der Heiligen: Ablafß der Sünden: Auf-
erstehung des Fleisches: und ein ewiges
Leben. Amen.

Vatter unser, der du bist in den Himmeln. Geheiligt werde dein Name.
Zukomme uns dein Reich. Dein Will
geschehe, wie in Himmel, also auch auf

8.
Erdet. Gieb uns heut unser tägliches Brod. Und vergieb uns unsere Schulden, als auch wir vergeben unsern Schuldigern. Und führe uns nicht in die Versuchung; sondern erlöse uns von dem Übel. Amen.

Vel Carniolice dicat:

Jest virjem vu Boga Ozhetu ussigamogozhniga stuarnika Nebess inu Semle. Inu v' Jesusa Christusha Synu nega ediniga, Gospuda nashiga Kir je Spozhet od Svetiga Duha, Rojen is Marie Divize, Terpou pod Pontiam Pilatusham, Krishan, vimerov, vu grob poloshen. Doli je Shou h' peklam, na treti dan Spet Gori vstou od mèrtvih; Gori je Schou v' Nebessa, Sedy na Defnizi Boga Ozetha ussigamogozhniga: Od Vunod ima priti, Soditi te shive, inu mertve. Jest virjem v' Svetiga Duha; Eno Sвето Catholoshko, Cirkou: Gmaino teh Svetnikou: Odpufshaine teh Grehou; Vstajajne tega Messa: inu vezhnu Shivlejne, Amen.

Ozhe nas, Kir si v' Nebessih. Po suezhenu bodi toje Imè. Pridi K'nam toje Kralestvu. Isydisse toja vola, Kaker na Nebu, taku na Semli. Dei nam danas, nash usakadajni Kruh. Inu nam Odpusti, nashe douge: Kake

9.

ker my odpushamo, nashim doushnikam. Inu nas naupelai v' Skushnavo. Temuzh nass reshi od Slega. Amen.

*Quibus peractis surgunt, & Baptizans
antequam accedat ad Baptisterium, dicat :*

Exorcismus.

Exorcizo te, omnis Spiritus imminente, in nomine Dei Patris Omnipotentis †, & in nomine IESU Christi Filii ejus, Domini & Judicis nostri †, & in virtute Spiritus Sancti †, ut discedas ab hoc plasmate Dei N: quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, & Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & saeculum per ignem. Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de Salvatore oris sui, & tangat aures, & nares infantis: tangendo vero aurem dexteram, & sinistram, dicat :

Ephpheta, quod est adaperire: *deinde tangat nares dicens;* in odorem suavitatis (*& subdit:*) tu autem effugare diabole; appropinquabit enim judicium Dei.

Postea interrogat baptizandum nominatum, dicens: N. Abrenuncias Sathanæ? vel widersagst du dem Teufel? vel se ad-

povesh temo hudizho? responderet Patri-nus: Abrenuncio, vel ich widersag, vel jest se odpovem. Et omnibus operibus ejus? vel und allen seinen Werken? Je-no usemo negovemo diaino?

R. Abrenuncio, vel ich widersag, vel jest se odpovem. Et omnibus pompis ejus? vel Und aller seiner Hofart? vel Jeno usemo negovemo napuho?

R. Abrenuncio, vel ich widersag, vel jest se odpovem &c.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in oleo catechumenorum (cujus capsula est signata littera S. qua indicatur sacrum oleum catechumenorum). Et infantem ungit in pectore, & inter Scapulas in modum crucis dicens:

Ego te linio & oleo salutis, in Christo & JEsu Domino, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Subinde pollicem, & inuncta loca abstergit bombacio, vel re simile, deponit stolam violaceam, & assumit aliam albi coloris, & interrogat expresso nomine baptizandum, patrino respondente:

N. Credis in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem Cœli & Terræ? vel glaubst du in Gott Vatter allmächtigen Schöpfer Himmels und der Erden? vel virjesh ti v' Boga Ozhetu Ussiga mo-

mogozhniga , stuarnika Nebess , ina
Semle ?

W. Credo , vel ich glaub , vel jest ve-
rujem . Credis in JEsum Christum Fi-
lium ejus unicum , Dominum nostrum ,
natum , & passum ? vel glaubst du in
JEsum Christum seinen einigen Sohn ,
unsern HErn JEsum Christum , der ges-
bohren ist , und gelitten hat ? vel vir-
jesh ti v' Jesusa Christusa Synu niega
ediniga , kir je roien biu , ienu je ter-
pon ? W. Credo , vel ich glaub , vel jest
virjein . Credis in Spiritum Sanctum ,
sanctam Ecclesiam Catholicam , Sancto-
rum communionem , remissionem pecca-
torum , carnis resurrectionem , vitam
æternam ? vel Glaubst du in den Heiligen
Geist , eine heilige allgemeine Christliche
Catholische Kirche , Gemeinschaft der Hei-
ligen Ablafz der Sünden , Auferstehung
des Fleisches , und ein ewiges Leben ?
vel viriesh ti v' suetiga Duha , eno sue-
to Catholshko Cerkou : gmaino teh suet-
nikou : Odpushajne teh grehou , usta-
jaine tega messa , jeno vezhnu Shivleine ?

W. Credo , vel ich glaub , vel jest viriem .

Subinde expresso nomine baptezandi , ter
Sacerdos interrogat .

N Vis baptizari ? vel wilt du getauft
werden ? vel ozhesh ti Karshen biti ?

12.
B. Patrinus: volo, ich will, vel oz-
hem.

Quarat deinde Sacerdos, an propter
periculum evitandum sit circa baptismum
infantis aliquid attentatum à quopiam?
Et si respondeatur, nihil ejusmodi factum,
tunc Patrino, vel Matrina, vel utroque
(si ambo admittantur) infantem supra
dextram tenente, Sacerdos vasculo, seu
urceolo accipit aquam baptismalem, & de
ea ter fundit supra caput infantis in mo-
dum crucis, & simul verba proferens, se-
mel tantum distincte, & attente dicit:

N. Ego te baptizo in nomine Patris,
† fundat primò, & Filii † fundat secun-
dò, & Spiritus † Sancti, fundat tertio.
B. Amen.

Si vero dubitatur, an infans fuerit
baptizatus, utatur hac forma. N. Sinon
es baptizatus, ego te baptizo in nomi-
ne Patris, † & Filii, † & Spiritus † San-
cti. B. Amen.

Deinde intingit pollicem in sacro Chris-
mate (cujus capsula est signata littera C. si-
gnificando sacrum Chrisma, & ungit in-
fantem in summitate capitinis in modum cru-
cis, dicens:

Deus omnipotens, Pater Domini no-
stri JEsu Christi, qui te regeneravit ex
aqua, & Spiritu Sancto, qui dedit
tibi remissionem omnium peccatorum,
(hic

13.

(hic innungit) ipse te liniat Chrisinat^e
salutis + in eodem Christo JEsu Domi-
no nostro in vitam æternam. **R. Amen.**

Sacerdos. Pax tibi. **R. Et cu[m] Spi-
ritu tuo.**

Tum bombacio, aut re simili abstergit
pollicem suum, & locum inunctum, & in-
ponit capiti ejus linteolum candidum loco
vestis alba, dicens:

Accipe vestem candidam, quam im-
maculatam perferas ante tribunal Do-
mini nostri JEsu Christi, ut habeas vi-
tam æternam. **R. Amen.**

Postea dat ei, vel patrino candelam ac-
censam, dicens:

Accipe lampadem ardente[m], & irre-
prehensibilis custodi baptismum tuum:
Serv a Dei mandata, ut cum Dominus
venerit ad nuptias, possis occurrere ei
unâ cum omnibus Sanctis in aula Cœ-
lesti, habeasque vitam æternam, & vi-
vas in sæcula sæculorum. **R. Amen.**

Postremo dicit: N. Vade in pace, &
Dominus sit tecum. **R. Amen.**

Ordo ministrandi Sacram Communionem infirmis.

Ingrediens locum, ubi jacet infirmus,
dicat: Pax huic domui. **R. Et omni-
bus habitantibus in ea.**

Tum

14.
Tum depositum sacramentum super mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus, & mox accepta aqua benedicta aspergit infirmum, & cubiculum, dicens Antiphonam:

Asperges me, Domine, hyssopo. & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor: & primum versum Psalmi. Miserere mei Deus, cum Gloria Patri. Sicut erat &c.

Deinde repetitur Antiphona. Asperges me, &c. Postea. *V.* Adjutorium nostrum in nomine Domini. *R.* Qui fecit cœlum & terram. *V.* Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi nos Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris sanctum angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

His peractis accedat ad infirmum, & ipsum brevibus verbis, ac suavibus ad hanc Divinae visitationis gratiam excitet, & ad peccatorum contritionem, ac reconcilia-

15.

ciliationem (Si qua illi post confessionem
peccata confitenda in mentem venirent)
Et ad patientiam, meliorisque vita fru-
gem exhortetur; Et inquirat, an sit ex-
communicatus? an injuste aliquid posside-
at? an habeat debita occulta? an sit vo-
tis, aut peregrinationibus obnoxius. De-
inde blande Et leniter infirmum alloqua-
tur, admoneatque illum ad patientiam,
rogetque, si quem adhuc conscientia scrupu-
lum habeat? si sic; illum iterato audi-
at, Et absolvat, nec non ipsum inducat,
ut ab ibi praesentibus fieri pro se preces pe-
tit, rogetque in genere, quas offendere
vel verbo, vel facto potuit, veniam: si e-
cialiter vero accedere jubeatur, qui de
familia aut sanguine illius sunt, ut ab
eo veniam precentur. Quod si capitalem
aliquam inimicitiam aduersus quempiam
gerat, studeat Parochus dissidentes, quan-
tum in se est, amice conciliare. Ipse quo-
que agrotas injurias, sibi forte illatas, se
dimittere declareret. Postea hortetur in-
firmum, ad devote, Et cum firma fide su-
scipendum corpus Domini ibi presens; Et
circumstantes moneat, ut pro infimo orent,
quatenus ad salutem animæ sua possit sa-
mene Sacrosanctum Corpus Domini nostri
Iesu Christi.

Postea facta de more confessione generali
sive ab infimo, sive ejus nomine ab alio,

16.
Sacerdos dicit: Misereatur, &c. Indulgentiam, &c.

Deinde facta genuflexione accipit sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens:

Ecce Agnus Dei, ecce, qui tollit peccata mundi.

Sehet das Lamm Gottes, sehet, welches hinhaltet die Sünd der Welt.

Pogleite to jagne Boschie, pogleite Katiro ussiga sueta grehe odiemle.

Et more solito ter dicat:

Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

O Herr! ich bin nicht würdig, daß du eingehest unter mein Dach; sonderst sprich nur ein Wort, so wird gesund meine Seele.

O Gospud! jest nissim ureden, de ti gredesch pod mojo Streho, teinvz reze le eno bessedo, toku bode osraulena moja duschiza.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadem saltem semel submissa vace; tum sacerdos dans infirmo Eucharistiam dicat: Accipe frater (vel soror) viaticum Domini nostri IESU Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, & perducat te in vitam æternam, Amen.

16.

Si vero communio non datur per modum viatici, dicatur more ordinario: Corpus Domini nostri JEsu Christi custodiat, &c.

Quod si mors imminet, & periculum sit in mora, tunc dicto, Misereatur &c. predictis precibus omnibus, vel ex parte omissis, ei statim viaticum praebatur.

Postea sacerdos abluit digitos, nihil dicens, & infirmo detur ablutio. Deinde dicat.

O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia, & futuræ gloriae nobis pignus datur.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos à malo.

¶. Salvum fac famulum tuum, vel famulam tuam.

¶. Deus meus sperantem in te.

¶. Mitte ei auxilium de Sancto.

¶. Et de Sion tuere eum, vel eam.

¶. Esto ei Domine curris fortitudinis.

¶. A facie inimici.

¶. Domine exaudi orationem meam.

¶. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Ore-

ij8.

Oremus.

Domine Sancte Pater Omnipotens æterne Deus, te fideliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (*vel* sorori nostræ) Sacrosanctum Corpus Domini nostri JESU Christi Filii tui, tam corpori, quam animæ prospicit ad remedium sempiternum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæculorum, Amen.

Oremus.

Protege Domine hunc famulum tuum (*vel* famulam tuam) subsidiis, & beatæ Mariæ Virginis patrociniis confidentem, a cunctis hostibus redde secum (*vel* securam.)

Omnipotens sempiterne Deus, salus æterna credentium, exaudi nos pro famulo tuo (*vel* famula tua) misericordie tuæ implorantes auxilium, ut redditam sibi sanitatem, in Ecclesia tua gratiarum tibi referat actiones. Per Dominum nostrum JESUM Christum, &c.

Quibus finitis redeat ad agrotum, ipsumque consoletur, & instruat tali exhortatione, in quantum status infirmi admittit.

Qua finita infirmum aqua benedicta espergat, & si altera particula sacramen-

19.

et superfuerit (superesse autem semper debet, præterquam in casu longioris itineris, jam dicto) genuflectit, surgit, impensaque ei benedictione cum venerabili Sacramento ad Ecclesiam revertitur dicendo privatim in via Psalmum. Laudate Dominum de Cœlis. Et alios Psalmos, & Hymnos, prout tempus feret. Cumque pervenerit ad Ecclesiam, ponit Sacramentum super altare, adorat; deinde dicit:
¶. Panem de Cœlo præstitisti eis.
¶. Omne delectamentum in se habentem.
¶. Dominus vobiscum.
¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ita nos corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas, &c. Amen.

Deinde annunciat indulgentias à summis Pontificibus concessas sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Postea cum Sacramento in pypide velo cooperata faciat signum crucis super populum, nihil dicens. Postremo illud in loco suo reposat.

Quod

20.
Quod si ob difficultatem, aut longitudinem itineris, vel quia ea, qua decet venerazione, Sacramentum ad Ecclesiam commode reportari non potest, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est; tunc ea infirmo administrata, Sacerdos prædictis precibus recitatis, eum manu benedicit, Et una cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente Pyxide ad Ecclesiam, vel domum quisque suam revertatur.

De Sacramento extremæ Unctionis.

Cum perventum fuerit ad domum, ubi jacet infirmus; Sacerdos intrans cubiculum, dicit: Pax huic domui. Rx. Et omnibus habitantibus in ea.

Postea stans versus agrotum, dicat:
Rx. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Rx. Qui fecit cœlum & terram.

Rx. Dominus vobiscum.

Rx. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Introeat, Domine JESU Christe, dominum hanc sub nostræ humilitatis ingressu, æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna; effugiat ex hoc loco accessus

2 j.

accessus dæmonum; adsint Angeli pacis,
domumque hanc deserat omnis maligna
discordia. Magnifica, Domine, super
nos nomen sanctum tuum; & Benedic
† nostræ conversationi: sanctifica nostræ
humilitatis ingressum, qui sanctus, &
pius es, & permanes cum Patre, & Spi-
ritu Sancto in sæcula sæculorum, Amen.

Oremus, & deprecemur Dominum
nostrum JESUM Christum, ut benedi-
cendo benedicat † hoc tabernaculum, &
omnes habitantes in eo, & det eis An-
gelum bonum custodem, & faciat eos
sibi servire ad considerandum mirabilia
de lege sua, avertat ab eis omnes con-
trarias potestates: eripiat eos ab omni
formidine, & ab omni perturbatione,
ac sanos in hoc tabernaculo custodire
dignetur, qui cum Patre, & Spiritu
Sancto vivit & regnat, Deus in sæcu-
la sæculorum, Amen.

Oremus.

Exaudi nos, Domine Sancte, Pater
Omnipotens, æterne Deus, & mit-
tere digneris sanctum Angelum tuum de
cœlis, qui custodiat, foveat, protegat,
visitet, atque defendat omnes habitantes
in hoc habitaculo. Per Christum Do-
minum nostrum, Amen.

Quæ

22. Quæ orationes, si tempus non patiatr,
ex parte, vel in toto poterunt omitti.
Tum de more facta confessione generali,
latino vel vulgari sermone Sacerdos dicat:
Misereatur tui, &c. Indulgentiam, Ab-
solutionem, &c.

Tunc Præsbyter pro loco, tempore, &
adstantium numero vel qualitate recitabis
septem Psalmos pænitentiales (vel si tem-
pus non ferat, saltem Psalmum Miserere)
cum litaniis, versiculis, & orationibus.

Septem Psalmi pænitentiales cum Litaniis.

26. Pro infirmis, antequam, vel dum sa-
cro liniuntur oleo, seu pro alia necessita-
te, dicuntur flexis genibus.

Antiphon: Ne reminiscaris.

Psalm. 6.

Dominne, ne in furore tuo arguas me;
neque in ira tua corripias me.

Miserere mei Domine, quoniam infir-
mus sum; sana me Domine, quoniam
conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde; sed
tu Domine usquequo.

Converte, Domine, & eripe ani-
mam meam; salvum me fac propter mi-
sericordiam tuam.

Quo-

Quoniam non est in morte , qui memor sit tui ; in inferno autem quis confitebitur tibi ?

Laboravi in gemitu meo , lavabo per singulas noctes lectum meum ; lachrymis meis stratum meum rigabo .

Turbatus est à furore oculus meus ; inveteravi inter omnes inimicos meos .

Discedite à me omnes , qui operamini iniquitatem ; quoniam exaudivit Dominus voce in fletus mei .

Exaudivit Dominus deprecationem meam ; Dominus orationem meam suscepit .

Erubescant , & conturbentur vehementer omnes inimici mei : convertantur , & erubescant valde velociter .

Gloria Patri , &c.

Psalmus 31.

Beati , quorum remissæ sunt iniquitates ; & quorum tecta sunt peccata .

Beatus vir , cui non imputavit Dominus peccatum ; nec est in Spiritu ejus dolus .

Quoniam tacui , inveteraverunt ossa mea ; dum clamarem tota die .

Quoniam die , ac nocte gravata est super me manus tua ; conversus sum in ærurna mea , dum configitur spina .

Delictum meum cognitum tibi feci ; & injustitiam meam non abscondi .

Dixi: confitebor ad versum me injunctiam meam Domino; & tu remisisti iniquitatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus; in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum; ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedit me; exultatio mea, erue me à circumstantibus me.

Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac, qua gradieris; firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus; qui bus non est intellectus.

In caino & fræno maxillas eorum constringe; qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris; sperantem autem in Domino misericordia circumdabit

Lætamini in Domino, & exultate iusti; & gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri, &c.

Psalmus 37.

Dominne, ne in furore tuo arguas me; neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi: & confirmasti super me manum tuam.

Non

Non est sanitas in carne mea à facie
iræ tuæ; non est pax ossibus meis à facie
peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ
sunt caput meum; & sicut onus grave
gravatæ sunt super me.

Putruerunt, & corruptæ sunt cicatri-
ces meæ; à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, & curvatus sum
usque in finem; tota die contristatus
ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt il-
lusionibus; & non est sanitas in carne
mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum ni-
mis; rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine ante te omne desiderium me-
um; & gemitus meus à te non est ab-
sconditus.

Cor meum conturbatum est, dereli-
quit me virtus mea; & lumen oculo-
rum meorum, & ipsum non est mecum.

Amici mei, & proximi mei; adver-
sum me appropinquaverunt, & steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe ste-
terunt; & viim faciebant, qui quærebant
animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locu-
ti sunt vanitates; & dolos tota die me-
ditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam; & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens; & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi; tu exaudies me, Domine, Deus meus.

Quia dixi, ne quando supergaudeant mihi inimici mei; & dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum; & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniq[ue]itatem meam annuntiabo; & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me; & multiplicati sunt, qui oderunt me inique.

Qui retribunt mala pro bonis, detrahebant mihi; quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine, Deus meus; ne discesseris a me.

Intende in adjutorium meum; Domine, Deus salutis meæ.

Gloria Patri, &c.

Psalm. 50.

Miserere mei Deus; secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum; dele iniq[ue]itatem meam.

Am-

Amplius lava me ab iniuitate mea;
& à peccato meo munda me.

Quoniam iniuitatem meam ego co-
gnosco; & peccatum meum contra me
est semper.

I'ibi soli peccavi, & malum coram te
feci; ut justificeris in sermonibus tuis,
& vincas, cum judicaris.

Ecce enim, in iniuitatibus conceptus
sum: & in peccatis concepit me mater
mea.

Ecce enim veritatem dilexisti; incerta,
& occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor;
lavabis me, & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & læti-
tiam; & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis;
& omnes iniuitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: &
spiritum rectum innova in visceribus
meis.

Ne proijcias me à facie tua; & Spi-
ritum Sanctum tuum ne afferas à me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui; &
spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas; & impii
ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, De-
us salutis meæ; & exultabit lingua mea
justitiam tuam.

28.
Domine, labia mea aperies; & os
meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam, si voluisses sacrificium, de-
dissem utique; holocaustis non delecta-
beris.

Sacrificium Deo Spiritus contribula-
tus; cor contritum & humiliatum Deus
non despicies.

Benignè fac Domine in bona volun-
tate tua Sion; ut ædificantur muri Jeru-
salem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ,
oblationes, & holocausta; tunc impo-
nent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri, &c.

○
Psalm. 101.

42 Domine exaudi orationem meam; &
clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me; in
quacunque die tribulor, inclina ad me
aurem tuam.

In quacunque die invocavero te: ve-
lociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei;
& ossa mea sicut cremum aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, & aruit cor
meum; quia oblitus sum comedere pa-
nem meum.

A voce gemitus mei: adhæsit os me-
um carni meæ.

Si-

29.

Similis factus sum pellicano solitudinis: factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi: & factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobabant mihi inimici mei: & qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem man-
ducabam; & potum meum cum fletu
miscebam.

A facie iræ, & indignationis tuæ; quia
elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt;
& ego sicut fœnum arui.

Tu autem Domine in æternum per-
manes; & memoriale tuum in genera-
tionem, & generationem.

Tu exurgens misereberis Sion: quia
tempus miserendi ejus, quia venit tem-
pus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapi-
des ejus; & terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum Do-
mine; & omnes reges terræ gloriam
tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion; &
videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium; &
non sprevit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera;
 & populus, qui creabitur, laudabit Do-
 minum.

Quia prospexit de excelso sancto suo;
 Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum; ut
 solveret filios interemptorum.

Ut annuncient in Sion nomen Domi-
 ni; & laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum: &
 reges, ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ: pau-
 citatem dierum meorum nuncia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum
 meorum: in generationem, & genera-
 tionem anni tui.

Initio tu Domine terram fundasti: &
 opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes:
 & omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, &
 mutabuntur; tu autem idem ipse es, &
 anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt: &
 semen eorum in sæculum dirigetur.

Gloria Patri, & Filio &c.

Psalm. 129.

De profundis clamavi ad te Domine:
 Domine exaudi vocem meam.

Fiant

Fiant aures tuæ intendentæ : in vocem
deprecationis meæ.

Si iniurias observaveris Domine :
Domine , quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est : & pro-
pter legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus :
speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem :
speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia : &
copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel : ex omnibus
iniquitatibus ejus.

Gloria Patri, & Filio &c.

Psalm. 141.

Domine exaudi orationem meam, au-
ribus percipe obsecrationem meam :
in veritate tua exaudi me , in tua justi-
tia.

Et non intres in judicium cum servo
tuo : quia non justificabitur in conspe-
ctu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam
meam : humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mor-
tuos saeculi : & anxiatus est super me
Spiritus meus , in me turbatum est cor
meum.

32 Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te; anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine: defecis Spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me: & similis ero descendantibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem: quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum Domine vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri, & Filio &c.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Li-

LITANIE.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de cœlis Deus. **M**iserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus. **M**iserere nobis.

Spiritus sancte Deus. **M**iserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus. **M**iserere nobis.

Sancta Maria,

Sancta Dei Genitrix,

Sancta Virgo Virginum,

Sancte Michaël,

Sancte Gabriel,

Sancte Raphael,

Omnes sancti Angeli & Archangeli,
orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum Ordines,
orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ,
orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

70
Ora pro nobis.

Sancte Joannes,
 Sancte Thoma,
 Sancte Jacobe,
 Sancte Philippe,
 Sancte Bartholomæe,
 Sancte Matthæe,
 Sancte Simon,
 Sancte Thadæe,
 Sancte Mathia,
 Sancte Barnaba,
 Sancte Luca,
 Sancte Marce,

Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ,
 orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate
 pro nobis.

Omnes sancti Innocentes , orate pro
 nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.

Sancti Fabiane & Sebastiane, orate pro
 nobis.

Sancti Joannes & Paule, orate pro no-
 bis.

Sancti Cosma & Damiane, orate pro
 nobis.

Sancti Gervasi & Protasi, orate pro
 nobis.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Silvester, ora pro nobis.

Sancte

Ora pro nobis.

35.

Sancte Gregori,
Sancte Ambrosi,
Sancte Augustine,
Sancte Hieronyme,
Sancte Martine,
Sancte Nicolae,
Omnes sancti Pontifices & Confessores,
    orate pro nobis.

Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.

Sancte Antoni,
Sancte Benedicte,
Sancte Bernarde,
Sancte Dominice,
Sancte Francisce,
Omnes sancti Sacerdotes, & Levitæ, ora-
    te pro nobis.

Omnes sancti Monachi, & Eremitæ, ora-
    te pro nobis.

Sancta Maria Magdalena,
Sancta Agatha,
Sancta Lucia,
Sancta Agnes,
Sancta Cæcilia,
Sancta Catharina,
Sancta Anastasia,
Omnes sanctæ Virgines & Viduae, ora-
    te pro nobis.

Omnes sancti & sanctæ Dei, intercedite
    pro nobis.

Propitius esto, parce nobis Domine.

Propitius esto, exaudi nos Domine.

Ab omni male,
Ab omni peccato,
Ab ira tua,
A subitanea & improvisa morte,
Ab insidiis Diaboli,
Ab ira, & odio, & omni mala vo-
 luntate,
Asperitu fornicationis,
A fulgure, & tempestate,
Amorte perpetua,
Per mysterium sanctæ incarnationis
 tuæ,
Per adventum tuum,
Per Nativitatem tuam,
Per Baptismum & sanctum jejunium
 tuum,
Per crucem & passionem tuam,
Per mortem & sepulturam tuam,
Per sanctam Resurrectionem tuam,
Per admirabilem ascensionem tuam,
Per adventum Spiritus sancti para-
 clyti,
In die judicii,
Peccatores, te rogamus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus audi nos.
Ut ad veram pænitentiam nos perducere
 digneris, te rogamus audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere &
 conservare digneris, te rogamus au-
 di nos.

Ut

Libera nos Domine.

Ut dominum Apostolicum, & omnes
 Ecclesiasticos ordines in sancta Re-
 ligione conservare digneris,
 Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humi-
 liare digneris,
 Ut Regibus & Principibus Christia-
 nis pacem, & veram concordiam
 donare digneris,
 Ut cuncto populo Christiano pacem
 & unitatem largiri digneris,
 Ut nosmetipsos in tuo sancto servi-
 tio confortare, & conservare di-
 gneris,
 Ut mentes nostras ad cœlestia desi-
 deria erigas,
 Ut omnibus benefactoribus nostris
 sempiterna bona retribuas,
 Ut animas nostras fratrum, propin-
 quorum, & benefactorum nostro-
 rum ab æterna damnatione eripias.
 Ut fructus terræ dare, & conserva-
 re digneris,
 Ut omnibus fidelibus defunctis re-
 quiem æternam donare digneris,
 Ut nos exaudire digneris,
 Fili Dei,

Agnus Dei, qui tollis peccata mun-
di, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mun-
di, exaudi nobis Domine.

Agnus

H
e
r
o
g
a
m
u
s
a
u
t
i
o
n
e
s

38. Agnus Dei, qui tollis peccata mun-
di, miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.
Kyrie eleison. Christe eleison. Ky-
rie eleison.

Pater noster &c. Secreto.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos à malo.

Psalm. 69.

Deus in adjutorium meum intende:
Domine ad adjuvandum me festina.
Confundantur, & revereantur: qui
quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, & erubescant:
qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes: qui
dicunt mihi, euge, euge.

Exultent, & lætentur in te omnes, qui
quærunt te: & dicant semper, magni-
ficetur Dominus, qui diligunt salutare
tuum.

Ego vero egenus, & pauper sum:
Deus adjuva me.

Adjutor meus, & liberator meus es
tu: Domine ne moreris.

Gloria Patri, &c.

¶. Salvos fac servos tuos.

¶. Deus meus sperantes in te.

¶. Esto

- ¶. Esto nobis Domine turris fortitudinis.
 ¶. A facie inimici.
 ¶. Nihil proficiat inimicus in nobis.
 ¶. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.
 ¶. Domine non secundum peccata nostra facias nobis.
 ¶. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.
 ¶. Oremus pro Pontifice nostro N.
 ¶. Dominus conservet eum, & vivificet eum; & beatum faciat eum in terra, & non tradat eum in animam inimicorum ejus.
 ¶. Oremus pro benefactoribus nostris.
 ¶. Retribuere dignare Domine omnibus, nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam æternam, Amen.
 ¶. Oremus pro fidelibus defunctis.
 ¶. Requiem æternam dona eis Domine, & lux perpetua luceat eis.
 ¶. Requiescant in pace.
 ¶. Amen.
 ¶. Pro Fratribus nostris absentibus.
 ¶. Salvos fac servos tuos, Deus meus sperantes in te.
 ¶. Mitte eis Domine auxilium de sancto.
 ¶. Et de Sion tuere eos.
 ¶. Domine exaudi orationem meam.
 ¶. Et clamor meus ad te veniat.
 ¶. Do-

40.
¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere: suscipe depreciationem nostram: ut nos, & omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat.

Exaudi quæsumus, Domine, supplicum preces, & confitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus, & pacem.

Ineffabilem nobis Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos, & à peccatis omnibus exuas, & à pænis, quas pro his mereimur, eripias.

Deus, qui culpa offenderis, pænitentia placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice: & flagella tuae iracundiae, quæ pro peccatis nostris mereimur, averte. — — — ○

Omnipotens sempiterne Deus, miserebamur famulo tuo Pontifici nostro N. & dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut te donante tibi placita cupiat, & tota virtute perficiat.

Deus, à quo sancta desideria, recta consilia, & justa sunt opera; da servis tuis illam, quam mundus dare non potest

test pacem, ut & corda nostra manda-
tis tuis dedita, & hostium sublata for-
midine: tempora sint tua protectione
tranquilla.

Ure igne Sancti Spiritus renes nostros, &
cor nostrum Domine, ut tibi casto corpore
serviamus, & mundo corde placeamus.

Fidelium Deus omnium conditor &
redemptor, animabus famulorum, fa-
mularumque tuarum remissionem cuncto-
rum tribue peccatorum: ut indulgen-
tiā, quam semper optaverunt, piis
supplicationibus consequantur.

Actiones nostras, quæsumus Domine,
aspirando præveni, & adjuvando pro-
sequere: ut cuncta nostra oratio, & ope-
ratio à te semper incipiat, & per te
cœpta finiatur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vi-
vorum dominaris, simul & mortuorum,
omniumque misereris, quos tuos fide &
opere futuros esse prænoscis: te supplices
exoramus; ut pro quibus effundere pre-
ces decrevimus, quosque vel præsens sæ-
culum adhuc in carne retinet, vel fu-
turum jam exutos corpore suscepit, in-
tercedentibus omnibus sanctis tuis, pie-
tatis tuæ clementia, omnium delictorum
suum veniam consequantur. Per Do-
minum nostrum JESUM Christum Filium
tuum, qui tecum vivit & regnat in uni-
tate

tate Spiritus Sancti Deus, per omnia
sæcula sæculorum, Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

V. Exaudiat nos omnipotens, & misericors Dominus.

R. Amen.

V. Et fidelium animæ per misericordiam
Dei requiescant in pace.

R. Amen.

*His peractis Sacerdos accedit ad lectum
infirmi, & extensa manu dextera facit
ter signum crucis super eum dicens:*

*In nomine Patris, & Filii, & Spi-
ritus † Sancti, extinguatur in te omnis
virtus diaboli per impositionem manuum
nostrarum, & per invocationem omni-
um Sanctorum Angelorum, Archange-
lorum, Patriarcharum, Prophetarum,
Apostolorum, Martyrum, Confessorum,
Virginum, atque omnium simul Sancto-
rum, Amen.*

*Deinde intinto pollice in oleo sancto in
modum crucis inungit infirmum partibus hic
subscriptis aptando proprio loco verba
forma in hunc modum.*

Ad oculos.

Per istam sanctam † Unctionem, &
suam piissimam misericordiam indul-
geat tibi Deus, quidquid deliquisti per

visum: In nomine Patris, † & Filii, †,
& Spiritus Sancti. †

R. Amen.

Minister vero si est in sacris, vel ipse-
met Sacerdos post quamlibet unctionem
tergat loca iuncta novo globulo bomba-
cii, vel rei similis, eaque in vase mun-
do reponat, & ad Ecclesiam postea defe-
rat, cineresque projiciat in sacrarium.

Ad Aures.

Per istam sanctam † Unctionem, &
suam piissimam misericordiam indul-
geat tibi Deus, quidquid deliquisti per
auditum: In nomine Patris, † & Filii,
†, & Spiritus Sancti. †

R. Amen.

Ad Nares.

Per istam sanctam † Unctionem, &
suam piissimam misericordiam indul-
geat tibi Deus, quidquid deliquisti per
odoratum: In nomine Patris, † & Filii,
†, & Spiritus Sancti. †

R. Amen.

Ad Os compressis Labiis.

Per istam sanctam † Unctionem, &
suam piissimam misericordiam indul-
geat tibi Dominus, quidquid per gustum,
&

& locutionem deliquisti: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus † Sancti.
R. Amen.

Ad Manus.

Per istam sanctam † Unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per tactum deliquisti: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus † Sancti.

R. Amen.

Et adverte, quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inunguntur interius, sed exterius.

Ad Pedes.

Per istam sanctam † Unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per gressum deliquisti: in nomine Patris, & Filii, & Spiritus † Sancti.

R. Amen.

Ad Lumbos.

Per istam sanctam † Unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per lumborum delectationem deliquisti: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus † Sancti. R. Amen.

Hac autem Undio ad Lumbos, ut di-
ctum est, omittitur semper in fæ-
minis, & etiam in viris, qui ob
infirmitatem vix, aut sine periculo
moveri non possunt. Quibus omo-
nibus peractis Sacerdos dicit:

**Kyrie eleison. Christe eleyson. Kyrie
eleison. Pater noster, &c.**

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos a malo.

¶. Salvum fac servum tuum.

¶. Deus meus sperantem in te.

¶. Mitte ei Domine, auxilium de Sancto.

¶. Et de Sion tuere eum.

¶. Esto ei Domine turris fortitudinis.

¶. A Facie inimici.

¶. Nihil proficiat inimicus in eo.

¶. Et Filius iniquitatis non apponat
nocere ei.

¶. Domine exaudi orationem meam.

¶. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, qui per Apostolum
tuum Jacobum locutus es: infir-
matur quis in vobis? inducat Presby-
teros Ecclesiaz, & orent super eum, un-
gentes eum oleo in nomine Domini, &
oratio fidei salvabit infirmum, & alle-
viabit

viabit eum Dominus, & si in peccatis sit remittentur ei: cura quæsumus, Redemptor, noster gratiâ Sancti Spiritûs languores istius infirmi; ejusque sana vulnera, & dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis, & corporis ab eo expelle, plenamque interius & exterius sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre, & Spiritu Sancto vivis, & regnas Deus in sæcula sæculorum, R. Amen.

Oremus.

Respice quæsumus Domine, famulum tuum N. in infirmitate sui corporis fatiscentem, & animam refove, quam creasti; ut castigationibus emendatus, se tua sentiat medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Oremus.

Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis, ad invocationem tui nominis benignus assiste, ut famulum tuum ab ægritudine liberatum, & sanitate donatum, dexterâ tuâ erigas, virtute confirmes, potestate

state tuearis, atque Ecclesiæ tuae sanctæ,
cum omni desiderata prosperitate re-
stituas. Per Christum Dominum no-
strum, Amen.

*Deinde assumpta imagine S. crucis
faciat super infirmum sequentes be-
neditiones, dicens.*

Dominus noster JESUS Christus apud te sit, ut te de † fendant. Intra te sit, ut te re † ficiat. Circa te sit, ut te con † servet. Ante te sit, ut te de † ducat. Post te sit, ut te con † fortet. Super te sit, ut te undique muniat, & bene † dicat. Spiritus Sanctus descen-
dat & maneat super te.

R. Amen.

V. Propitietur Dominus cunctis iniqui-
tibus tuis.

R. Amen.

V. Et sanet omnes Languores tuos.

R. Amen.

V. Rediimatque de interitu vitam tuam.

R. Amen.

Et faciat in omnibus bonis desiderium
tuum. Qui solus in Trinitate unus De-
us vivit, & regnat in saecula saeculorum,
Amen. Pax tecum.

*Postea extendit manum dextram, vel
si commode potest, tangit caput ip-
sus infirmi, dicendo:*

C

Sa-

Sanet te Deus Pater, qui te creavit
in carne.

Sanet te Filius, qui pro te passus est
in cruce.

Sanet te Spiritus Sanctus, qui tibi in-
fusus est, in Baptismate.

Sancta & laudabilis Trinitas, unus
Deus, gratiam suam ad profectum salu-
tis animæ, & corporis in te augeat, &
ab omni malo te liberet, ac in bono ju-
giter conservet. Qui vivit & regnat in
sæcula sæculorum, Amen.

*Egressa anima de corpore statim di-
catur.*

Subvenite Sancti Dei, occurrite An-
geli Domini suscipientes animam ejus,
offerentes eam in conspectu Altissimi.

¶. Suscipiat te Christus, qui vocavit
te, & in sinum Abrahæ Angeli dedu-
cant te.

¶. Suscipientes animam ejus, & offe-
rentes eam in conspectu Altissimi.

¶. Requiem æternam dona ei Domine.

¶. Et lux perpetua luceat ei. Offe-
rentes eam in conspectu Altissimi.

Kyrie eleison. Christe eleison. Ky-
rie eleison. Pater noster. &c.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos a malo.

¶. Requiem æternam dona ei Domine.

¶. Et lux perpetua luceat ei.

¶. A

¶. A porta inferi.

¶. Erue Domine animam ejus.

¶. Requiescat in pace.

¶. Amen.

¶. Domine exaudi orationem meam.

¶. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Tibi Domine commendamus animam
Famuli tui N. ut defunctus sœcu-
lo tibi vivat, & quæ per fragilitatem hu-
manæ conversationis peccata comisit, tu
venia misericordissimæ pietatis abster-
ge. Per Christum Dominum nostrum.

¶. Amen.

De Benedictione Mulieris post Partum.

*Si qua puerpera post partum, juxta piam
ac laudabilem consuetudinem ad Ecclesiam
venire voluerit, pro incolumitate sua Deo
gratias actura, petieritque a Sacerdote
benedictionem, ipse superpelliceo, & sto-
la albâ indutus, cum ministro aspergil-
lum deferente ad fores Ecclesia accedat,
ubi illam foris ad limina genuflectentem,
& candelam accensam in manu tenentem
aqua benedictâ aspergat deinde dicat:*

C 2

¶. Ad-

v. Adjutorium nostrum in nomine
Domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

Antiph. Hæc accipiet benedictionem à
Domino.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus:
orbis terrarum, & universi qui ha-
bitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum:
Et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini:
aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus & mundo corde:
qui non accepit in vano animam suam,
nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domi-
no: Et misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum:
quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas Principes vestras, &
elevamini portæ æternales: Et introibit
Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus
fortis, & potens, Dominus potens in præ-
lio.

Attollite portas Principes vestras, &
elevamini portæ æternales: Et introibit
Rex gloriæ,

Quis

51.

Quis est iste Rex gloriae? Dominus
virtutum ipse est Rex gloriae.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Hæc accipiet benedictionem a Domi-
no, & misericordiam a Deo salutari suo,
quia hæc est generatio quærentium Do-
minum. Ingredere in templum Dei, ad-
ora Filium beatæ Mariæ Virginis, qui
tibi facultatem tribuit prolis.

*Et ipsa ingressa genuflectit coram alta-
ri & orat, gratias agens Deo de benefi-
ciis sibi collatis, & Sacerdos stans versus
mulierem dicit:*

Kyrie eleison. Christe eleison. Ky-
rie eleison. Pater noster &c. Secretò.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos à malo.

¶. Salvam fac ancillam tuam Domine.

¶. Deus meus sperante in te.

¶. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

¶. Et de Sion tuere eam.

¶. Esto ei Domine turris fortitudinis.

¶. A facie inimici.

¶. Nihil proficiat inimicus in ea.

¶. Et Filius iniquitatis non apponat
nocere ei.

¶. Domine exaudi orationem meam,

¶. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per beatæ Mariæ Virginis partum fidelium parientium dolores in gaudium vertisti: respice propitius super hanc famulam tuam, ad templum sanctum tuum pro gratiarum actione lætam accedentem: Et præsta, ut post hanc vitam ejusdem Mariæ meritis & intercessione ad æternæ beatitudinis gaudia cum prole sua pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Deinde illam aspergit iterum aqua benedicta, in modum crucis dicens:

Pax & Benedictio Dei omnipotentis,
Patri, & Filii, & Spiritus † Sancti
descendat super te, & maneat semper.
¶. Amen.

et dulorum

Exequiarum, Ordo.

Parochus, ubi ad fores vel domum defuncti pervenit, mox dicit Antiphon. Si iniquitates. Et Psalmum: De profundis, &c. ³⁰ Totum in fine: Requiem æternam dona ei Domine, & lux perpetua luceat ei, & repetit Antiphonam totam.
¶. Si iniquitates observaveris Domine, Domine quis sustinebit.

Kyrie

53

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison. Pater noster.

v. Et ne nos inducas in temptationem.

v. Sed libera nos a malo.

v. A porta inferi.

v. Erue Domine animam ejus.

v. Requiem æternam dona ei Domine,

v. Et lux perpetua luceat ei.

v. Requiescat in pace,

v. Amen.

v. Domine exaudi orationem meam.

v. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

v. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Absolve quæsumus Domine animam famuli tui N. (vel famulæ tuæ) ut defunctus (vel defuncta) sæculo tibi vivat, & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu veniam misericordissimæ pietatis absterge, per Christum Dominum nostrum.

v. Amen.

Si defunctus fuerit Sacerdos, in oratione dicatur.

Animam famuli tui N. Sacerdotis, &c.

v. Requiem æternam dona ei Domine.

v. Et lux perpetua luceat ei.

v. Requiescat in pace.

¶. Amen.

Deinde aspergatur funus aquâ benedictâ dicendo;

Rore cœlesti perfundat animam tuam

i.f. Deus, in nomine Patris, + & Filii, + & Spiritus + Sancti, Amen.

Cum autem pervenerit ad sepulchrum,
Sacerdos illud benedic, dicens
hanc orationem.

2. f.
N. iis.

Oremus.

n. 54 D eus, cuius miseratione animæ fideliūm requiescunt, hunc tumulum benedicere dignare, eique Angelum sanctum tuum deputa Custodem, & quorum, quarumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum absolve vinculis delictorum, ut in te semper, cum Sanctis tuis sine fine latentur. Per Christum Dominum nostrum.

¶. Amen.

Dicta oratione, aspergat sepulchrum,
dicendo.

Sanctificetur istud sepulchrum. In nomine Patris, + & Filii, + & Spiritus + Sancti, Amen.

Tunc funus ponatur in sepulchrum
dicente Sacerdote:

Sum-

55.

Summe terra, quod tuum est: summat Deus quod suum est, corpus de terra formatum est, Spiritus de sursum inspiratus est.

Aspergatur postea. Funus aqua benedicta, & dicatur:

Rore cœlesti reficiat animam tuam Deus, in nomine Patris, + & Filii, + & Spiritus + Sancti.

R. Amen.

Et thurifex nr dicendo:

Odore cœlesti pascat animam tuam Deus, in nomine Patris, + & Filii, + & Spiritus + Sancti,

R. Amen.

Deinde Sacerdos pala ter projiciens terram super funus, dicat:

Memento homo, quia pulvis es, & in pulvere in revertēris.

Postea dicat Sacerdos:

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos a malo.

¶. A porta inferi.

¶. Erue Domine animam ejus.

¶. Requiescat in pace.

¶. Amen.

- ¶. Domine exaudi orationem meam.
 ¶. Et clamor meus ad te veniat.
 ¶. Dominus vobiscum.
 ¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Fac quæsumus Domine, hanc cum ser-
 vo tuo defuncto (vel famula tua de-
 functa) misericordiam , ut factorum suo-
 rum in pænis non recipiat vicem , qui
 (vel quæ) tuam in votis tenuit volun-
 tatem , ut sicut hic eum (vel eam) ve-
 ra fides junxit fidelium turinis , ita illic
 eum (vel eam) tua miseratio societ An-
 gelicis Choris. Per Christum Domi-
 num nostrum.

¶. Amen.

¶. Requiem æternam dona ei Domine.

¶. Et lux perpetua luceat ei.

¶. Requiescat in pace.

¶. Amen.

Anima ejus , & animæ omnium fide-
 lium defunctorum , per misericordiam
 Dei requiescant in pace.

Ordo Sepeliendi Parvulos.

Cum infans , vel puer baptizatus de-
 cibis ^{ad sa-} functus fuerit ante usum rationis ,
 ictis imponitur ei corona de floribus , seu her-
 bæ ^{de} aromaticis , & odoriferis , in signum

Contra ⁱⁿ iniquitatis. ^{peccati}

De profundis et 30 Regnium
 gloriam bona eis dñe. eff.

52.

integritatis carnis, & virginitatis, &
Parochus superpelliceo, & stola albâ in-
dutus & alii de clero (si adsint) prece-
dente cruce, quæ sine, vel cum hasta de-
fertur, accedunt ad domum defuncti cum
Clerico, vel alio aspersorium deferente.
Sacerdos aspergit corpus, deinde dicit,
vel cantat:

Antiph. Sit nomen Domini.

Psalm. 112.

Laude pueri Dominum: Laudate no-
men Domini.

Sit nomen Domini benedictum: Ex hoc
nunc, & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum: Lau-
dabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus:
& super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui
in altis habitat: & humilia respicit in
cœlo & in terra?

Suscitans a terra inopem: & de ster-
core erigens pauperem.

Ut collocet eum cum Principibus: cum
Principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo:
Matrem Filiorum lætatem.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui San-
cto: Sicut erat in principio, & nunc, &
semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Antiph. Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Postea dicitur. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster &c.

Secreto, interim aspergit corpus.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos à malo.

¶. Me autem propter innocentiam suscepisti.

¶. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, & misericordissime Deus, qui in omnibus parvulis renatis fonte baptismi, dum migrant a sæculo, sine ullis eorum meritis, vitam illico largiris æternam, sicut animæ hujus parvuli hodie credimus te fecisse; fac quæsumus Domine, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum tuorum, hic purificatis tibi mentibus famulari, & in paradyso cum beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum.

¶. Amen.

Dum portatur ad Ecclesiam vel Camerarium dicatur:

Psalm.

59.

Psalm. 118.

Beati immaculati in via: qui ambulant
in Lege Domini.

Beati qui scrutantur testimonia ejus:
in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem:
in viis ejus ambulaverunt.

Tu mⁱndasti: mⁱndata tua custodiri
nⁱmis.

Utinam dirigan^tur viæ meæ: ad cu-
stodiendas justifications tuas.

Tunc non confundar: cum perspexe-
ro in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis:
in eo quod didici judicia justitiæ tuæ.

Justifications tuas custodiam: non
me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam su-
am? in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te: ne
repellas me a mandatis tuis.

In toto corde meo abscondi eloquia
tua: ut non peccem tibi.

Benedictus es Domine: doce me ju-
stifications tuas.

In labiis meis: pronuntiavi omnia ju-
dicia oris cui.

In via testimoniorum tuorum delecta-
tus sum: sicut in omnibus divitiis.

60.
In mandatis tuis exercebor: & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: non obliviscar sermones tuos.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: sicut erat in principio, & nunc & semper, & in saecula saeculorum. Amen.

Cum autem pervenerit ad Ecclesiam vel Cameterium, dicatur:

Antiph. Hic accipiet.

Psalm. 23.

Domi*n*i est terra, & plenitudo ejus: Orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini: aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, & mundo corde: qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: & misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum; quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriae.

Quis

61

Quis est iste Rex gloriae? Dominus fortis, & potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? Dominus virtutum, ipse est Rex gloriae.

Gloria Patri, &c. Sicut erat &c.

Antiph. Hic accipiet benedictionem a Domino, & misericordiam a Deo salutari suo, quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Interea ad sepulchrum perveniens, illud aspergat aqua benedicta, atque thurificet, dicens:

Sanctificetur sepulchrum istud. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. **¶ Amen.**

Cum deinde parvuli funus in sepulchrum ponitur, dicit:

Summe terra, quod tuum est, sumat Deus, quod suum est, corpus de terra formatum est, Spiritus de sursum inspiratus est. *Et statim illud aspergit aqua benedicta, & thurificat.*

Deinde palæ ter injiciat terram, dicendo: Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem reverteris.

*Postea dicit. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster
¶ Et*

- ¶. Et ne nos inducas in temptationem.
 ¶. Sed libera nos à malo.
 ¶. Sinite parvulos ad me venire.
 ¶. Taliū est enim regnum cœlorum.
 ¶. Dominus vobiscum.
 ¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, sanctæ puritatis amator, qui animam hujus parvuli ad cœlorum regnum hodie misericorditer vocare dignatus es; digneris etiam, Domine, ita nobiscum misericorditer agere, ut meritis tuæ sanctissimæ passionis, & intercessione beatæ Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum tuorum, in eodem regno nos cum omnibus Sanctis & Electis tuis, semper facias congaudere.

Deus, in cuius miseratione animæ fidelium requiescunt, famulis, & famulibus tuis omnibus, hic, & ubique in Christo quiescentibus, da propitijs veniam peccatorum, ut a cunctis reatibus absoluti tecum sine fine latentur. Per eundem Dominum nostrum. &c.

¶. Requiescant in pace.

¶. Amen.

Ordo ad faciendam aquam benedictam.

Diebus Dominicis, & quandocumque opus fuerit, preparato sale, & aquâ mundâ benedicenda in Ecclesia, vel in Sacrificia, Sacerdos cum Superpelliceo, & Stola violacea indutus, primò dicit :

¶. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

¶. Qui fecit cœlum, & terram.

Deinde absolute incipit exorcismum salis.

Exorcizo te creatura salis per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum, per Deum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ: ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium, & his omnibus sumentibus te sanitas animæ & corporis: & effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia, & nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis omnisque Spiritus immundus adjuratus, per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

¶, Amen.

Oremus.

Immenfam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter implora-

64.
ramus, ut hanc creaturam salis, quam
in usum generis humani tribuisti: bene-
dicere & sanctificare, tua pietate di-
gneris, ut sit omnibus sumentibus salus
mentis, & corporis, & quidquid ex eo
tactum, vel respersum fuerit, careat om-
ni immunditia, omnique impugnatione
spiritualis nequitiae. Per Christum Do-
minum nostrum.

R. Amen.

*Exorcismus aquæ: Et dicatur sine
Oremus.*

Exorcizo te creatura aquæ, in nomine
Dei Patris & omnipotentis, & in
nomine IESU & Christi Filii ejus Domini
nostrí, & in virtute Spiritus & Sancti,
ut fias aqua exorcizata ad effugandam
omnem potestatem inimici; & ipsum ini-
micum eradicare, & explantare valeas
cum Angelis suis Apostaticis: per virtu-
tem ejusdem Domini nostri IESU Chri-
sti, qui venturus est judicare vivos &
mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Oremus.

Deus, qui ad salutem humani generis
maxima quæque Sacra menta in
aqua rum substantia condidisti: adesto
propitius invocationibus nostris, & ele-
mento

mento huic multimodis purificationibus
præparato, virtutem tuæ benedictionis
t infunde, ut creatura tua mysteriis tuis
serviens, ad abigendos dæmones, mor-
bosque pellendos divinæ gratiæ sumat
effectum, ut quidquid in domibus, vel
in locis fidelium hæc unda resperferit,
careat omni immunditia, liberetur a no-
xâ: non illic resideat Spiritus pestilens,
non aura corrumpens; discedant omnes
insidiæ latentis inimici; & si quid est,
quod aut incolumenti habitantium invi-
det, aut quieti, aspersione hujus aquæ
effugiat, ut salubritas per invocationem
sancti tui nominis expetita, ab omnibus
impugnationibus sit defensa. Per Domi-
num nostrum JESUM Christum Filium
tuum &c.

*Hic mittat sal in aquam in modum
crucis, dicendo semel:*

Commixtio salis, & aquæ pariter fiat:
In nomine Patris †, & Filii †, & Spi-
ritus † Sancti.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus invictæ virtutis Auctor, & insu-
perabilis Imperii Rex, ac semper
magnificus Triumphantor: qui adversæ
do-

66
dominationis vires reprimis: qui inimici
rugientis sævitiam superas: qui hostiles
nequitias potenter expugnas: te, Domi-
ne, trementes, ac supplices deprecamur,
ac petimus, ut hanc creaturam salis, &
aque, dignanter aspicias, benignus il-
lustres, pietatis tuæ rore sanctifices, ut
ubicunque fuerit aspersa, per invocatio-
nem sancti tui nominis, omnis infesta-
tio imminundi Spiritus abigatur: terrorque
venenosí serpentis procul pellatur: &
præsentia Sancti Spiritus nobis Misericordiam tuam poscentibus ubique adesse
dignetur. Per Dominum nostrum JE-
sus Christum, &c. In unitate ejus-
dem Spiritus Sancti &c.

Benedictio Armentorum, Equorum, Boum, & Ovium. &c.

¶. Adjutorium nostrum in nomine De-
mini:

¶. Qui fecit cœlum & terram.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

D eus Pater Domini nostri IEsu Chri-
sti, cuius verbo cœli formati, cui
om-

62

•mnis creatura deservit, omnis potestas
subjecta est, cuius auditio nomine, ser-
pentes conquiescunt, dracones fugiunt,
viperæ silent, scorpiones extinguuntur,
reguli vincuntur, phalangia nihil noxium
operantur, venenata non nocent, cun-
ctaque noxia animalia, licet ferocia, ter-
rentur: ad auxilium nostrum te implo-
ramus. Tu ab hoc armento omnes dia-
boli fraudes repelle, ferarum incursus
amove, venena rescinde, eumque ab om-
nibus infirmitatibus, adversitatibus, &
periculis libera. Dignare Domine per
nomen sanctissimum dulcissimi Filii tui,
per intercessionem B. V. Mariæ Matris
•jus, merita S. Antonii omniumque Ele-
ctorum tuorum conservare hunc gregem,
expurgare ab omni adversariorum ne-
quitia stabulum, salvificare pabulum,
fæcunditatem ei tribuere, & tua effica-
cissima benedictione replere omnia, quæ
usui hujus armenti adaptantur, & ad-
aptanda erunt. Per Dominum nostrum
JESUM Christum, Filium &c.

Sequentia † sancti Evangelij † secun-
dum Lucam. †

¶. Gloria tibi Domine.

In illo tempore, pastores loquebantur
ad invicem, dicentes; transeamus us-
que Bethlehem, & videamus hoc ver-
bum, quod factum est, quod Do-
minus

68.
minus ostendit nobis, & venerunt fe-
stinantes, & invenerunt Mariam & Jo-
sephum, & infantem positum in præse-
pio. Videntes autem, cognoverunt de
verbo, quod dictum erat illis de puerō
hoc, omnes, qui audierunt; mirati sunt,
& de his, quæ dicta erant à Pastoribus
ad ipsos. Maria autem conservabat om-
nia verba hæc conferens in corde suo.
Et reversi sunt Pastores, glorificantes,
& laudantes Deum in omnibus, quæ
audierant, & viderant sicut dictum est
ad illos.

¶. Laus tibi Christe.
¶. Dominus vobiscum.
¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Rex cœli & terræ. Ver-
bum Patris, per quem omnia facta,
sustentationi nostræ tradita sunt. Qui,
ut redimeres nos peccatores a fauibus
inferni, & a potestate diaboli, carnem
nostram sumere decrevisti, & per Spi-
ritum Sanctum in utero B. Virginis Ma-
riæ conceptus; in caulam inter jumenta,
pasci non es dedignatus, & pannis in-
volutus in præsepio reclinari voluisti:
respice quæsumus, humilitatem nostram,
& sicut nostris laboribus, atque nece-
fita-

sitatibus per jumenta subvenimentum tribuisti, ita tua benignissima miseratione, hæc armenta custodire † & tueri non recuses, nobisque famulis tuis, cum temporali proventu tuam incessabilem gratiam conferre. Qui vivis & regnas &c.

Aspergantur armenta aqua benedicta.

**Benedictio Stabuli, Equorum,
Boum & aliorum Armentorum.**

Ex rituali Labacensi.

¶. Adjutorium nostrum &c.

Oremus.

Exaudi nos Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, ut sicut domos Hebræorum in Ægypto sanguine agni aspersas custodisti in eorum exitu de Ægypto, ab Angelo percutiente: ita mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat stabulum, seu locum istum a maleficiis, fraudibus, & ab omnium inimicorum insidiis. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Oremus.

Bene † dic Domine locum istum, & defende illum cum omnibus jumentis (vel pecoribus &c.) ejus ab omni mala tem-

70
tempestate, ab igne, & infirmitate, ab ira venturâ, & ab omnibus diabolicis tribulationibus, & insidiis. Et tu Deus, qui unigenitum Filium tuum, ac Redemptorem nostrum, in jumentorum stabulo nasci, & collocari voluisti, ejus esse velis habitator, & custos, eumque ab omni malo custodire digneris. Per eundem Christum Dominum nostrum.

w. Amen.

Absolutio ordinaria Ecclesiæ post Sacramentalem Confessionem.

Confessarius panitentem absolvere volens, injuncta ei prius, & ab eo acceptata salvatori penitentiâ primo dicit:

Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dextra versus panitentem elevata. dicit:

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens, & misericors Dominus. Amen.

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius, absolvō te ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum

tum possum, & tu indiges. Deinde ego te absolvo à peccatis tuis. In nomine Patris, + & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si sit Laicus omittitur verbum suspensionis.

Passio Domini nostri IESU Christi, merita beatæ Mariæ Virginis, & omnium Sanctorum, & quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. Amen.

Urgente gravi necessitate, in periculo mortis, dicitur tantum.

Ego te absolvo, ab omnibus censuris, & peccatis, in nomine Patris, + & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

Absolutio à suspensione, vel interdicto extra, vel intra Sacraumentalem Confessionem.

Penitens dicat. Confiteor Deo &c.

Sacerdos. Misereatur &c. Indulgentiam &c.

Authoritate mihi, ab N. N. tradita.
Ego te absolvo a vinculo suspensionis,
(vel interdicti) quam, (vel quod)
propter tale factum, (vel causam) incuristi, (seu incurrisse declaratus es)
In nomine Patris + &c.

72.
*Si haberit potestatem dispensandi
super irregularitate, post absolutionem
peccatorum addat.*

*Et eadem auctoritate, dispenso tecum
super irregularitate (vel irregularitatibus) in quam (vel in quas) ob talem,
vel tales causas N. N. incurristi, & ha-
bilem reddo, & restituo te executioni
ordinum, & officiorum tuorum. In no-
mine Patris, + & Filii, &c.*

Si nullum habeat ordinem dicat.

*Habilem reddo te ad omnes ordines
suscipiendos.*

*Vel etiam ad alia, juxta tenorem
mandati.*

*Si necesse sit titulum beneficij resti-
tuere, & fructus male perceptos condonare
subjungat.*

*Et restituo tibi titulum, seu titulos
beneficij, seu beneficiorum, & condo-
no tibi fructus male perceptos. In no-
mine Patris, + &c.*

(o)

MO-

MODUS

A. SS. D. N. BENEDICTO PAPA XIV. approbatus.

Pro opportunitate temporis servandus, ut infra in Rubricis notatur, ad impertiendam Benedictiōnem in articulo mortis constitutis, ab his, qui facultatem habent a Sede Apostolica delegatam.

Benedictio in articulo mortis cum soleat impertiri post Sacra menta Pænitentia, Eucharistia, & extrema Unctionis illis infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente, & integris sensibus erant, seu vero similiter petiissent, vel dederint signa Contritionis, impertienda iisdem est, etiam si postea lingua, caterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, Impenitentibus, & qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

Habens predictam facultatem, ingredendo cubiculum, ubi jaceret infirmus, dicat: Pax huic domui &c. ac deinde ageret, cubiculum, & circumstantes asper-

gat Aqua benedicta, dicendo Antiphonam:
Asperges &c.

Quod si agrotus voluerit confiteri, audiatur illum, & absolvatur. Si Confessionem non petat, excitat illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia, & virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque horzetur, ut morbi incommoda, ac dolores in anteacta vita expiationem libenter perferrat, Deoque sese paratum offerat ad ultero acceptandum, quidquid ei placuerit, & mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnaru[m], quas peccando promeruit (NB. acceptatio mortis est opus pro indulgentia injunctum) Tum piis sp̄sum verbis consolerur, in spem erigens fore, ut ex divina munificentia largitate eam pœnaru[m] remissionem, & vitam fit consecuturus aeternam. Postea dicat:

¶. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

¶. Qui fecit cœlum, & terram.

Antiphona.

Ne reminiscaris Domine delicta Famuli tui (vel Ancillæ tuæ) neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster &c.

¶. Et ne nos inducas in temptationem.

¶. Sed libera nos à malo.

¶. Sal-

75.

¶. Salvum fac servum tuum (vel Ancillam tuam.)

R. Deus meus sperantem in te.

¶. Domine exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, & Deus totius consolacionis, qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius Famulum tuum N. (vel Ancillam tuam,) quem tibi vera fides, & spes christiana commendat. Visita eum in salutari tuo, & per Unigeniti tui passionem, & mortem, omnium eius delictorum suorum remissionem, & veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniat, & in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum.

Tum dicto Confiteor &c. Sacerdos dicat: Misereatur &c. Deinde:

Dominus noster JESUS Christus Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo

suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, & restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti; Et ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa indulgentiam plenariam, & remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, &c.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis, & futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas aperiat, & ad gaudia sempiterna perducat, Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, Amen.

Si vero infirmus sit adeò morti proximus, ut neque Confessionis facienda, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim sacerdos benedictionem ei impetratur, dicens: Benedic te &c. ut supra.

¶ (o) ¶

Com-

22.

Commendatio Animæ.

Ex Breviario Romano.

Herr erbarme dich unser.

Christe erbarme dich unser.

Herr erbarme dich unser.

Heilige Maria,

Alle Heilige Engel, und Erz-Engel,

H. Abel,

Alle Chor der Gerechten,

H. Abraham,

H. Johannes der Täufer,

H. Joseph,

Alle h. h. Patriarchen, und Propheten,

H. Peter,

H. Paulus,

H. Andrea,

H. Johannes,

Alle h. h. Apostel, und Evangelisten,

Alle h. h. Jünger des Herrn,

Alle h. h. unschuldige Kindlein,

H. Stephane,

H. Laurenti,

Alle h. h. Martyrer,

H. Sylvester,

H. Gregori,

H. Augustine,

Alle h. h. Bischöf, und Beichtiger,

28.
H. Benedicte, bitt für ihn (sie.)
H. Francisee, bitt für ihn (sie.)
Alle H. H. Mönch, und Einsiedler, bittet
für ihn (sie.)
H. Maria Magdalena, bitt für ihn (sie.)
H. Lucia, bitt für ihn (sie.)
Alle H. H. Jungfrauen, und Wittfrauen,
bittet für ihn (sie.)
Alle liebe Auserwählte Gottes, bittet
für ihn (sie.)
Seye ihm (ihr) gnädig, verschone ihm
(ihr) O Herr.
Seye ihm (ihr) gnädig, erlöse ihn (sie.)
O Herr.

Von deinen Zorn,
Von Gefahr des Todes,
Von bösem Tod,
Von höllischen Peinen,
Von allen Ubel,
Von Gewalt des bösen Feinds,
Durch deine Geburt,
Durch dein Kreuz, und Leidet,
Durch dein Tod, und Begräbniß,
Durch dein glorwürdige Auferstehung,
Durch dein wunderbaehrliche Himmelfahrt,
Durch die Gnad des H. Geistes des
Trosters,
Am Tag des Gerichts,
Wir arme Sünder, wir bitten dich, erhöre
uns.

Das

29.

Das du seiner (ihrer) verschonest, wir
bitten dich, erhöre uns.

Herr erbarme dich seiner (ihrer.)

Christe erbarme dich seiner (ihrer.)

Herr erbarme dich seiner (ihrer.)

Gebett.

Fahre hin, O Christliche See! aus
dieser Welt: in Nahmen des allmäch-
tigen Gott Vatters, der dich erschaffen:
in Nahmen Jesu Christi des lebendigen
Sohn Gottes, der vor dich gelitten hat:
in Nahmen des Heiligen Geistes, der
über dich ist ausgegossen worden. In Nah-
men der Engeln, und Erz-Engeln: In
Nahmen der Thronen, und Herrschaften:
In Nahmen der Fürstenthümer und Ge-
walthaber: In Nahmen der Cherubim,
und Seraphim: In Nahmen der Patri-
archen, und Propheten: In Nahmen
der Heiligen Apostel, und Evangelisten:
In Nahmen der Heiligen Märtyrer, und
Beichtiger: In Nahmen der Heiligen
Mönch, und Einsiedler: In Nahmen der
Heiligen Jungfrauen, und aller Heili-
gen Gottes: Heut sey dein Stuhelplatz
im Frieden, und deine Wohnung in der
heiligen Stadt Sion, durch denselben
Christum unsern Herrn, Amen.

40.
Gebett.

O Barmherziger Gott! O gütiger Gott! O Gott! der du nach der Menge deiner Erbarmnüssen die Sünden der Büssenden auslöshest, und die Schulden der begangenen Lastern durch gnädige Nachlassung verzeihest; wende gütigst dein Angesicht auf diesen deinen Diener R. (diese deine Dienerin) R. und weil er (sie) (& sic deinceps) mit volliger Bekanntnuß des Herzens aller Sünden Verzeihung begehret, so lasse dich gnädiglich erbitten. Erneure in ihm * O allergütigster Vatter, alles, was durch irridische Gebräuchlichkeit verderbet, oder durch teuflischen Betrug verwüstet ist: und vereinige ihn * als ein Glied, daß du erlöset hast, mit dem Leib der heiligen Kirchen. Erbarme dich, O Herr, über seine * Seufzer, erbarme dich über seine * Zäher, und weil er * kein andere Zuversicht hat, als alleinig auf deine Barmherzigkeit, so lasse ihn * zu den Geheimnissen deiner Versöhnung kommen. Durch Christum unsern Herrn. Amen.

Sich befiehle dich, liebster Bruder, liebste Schwester, den allmächtigen Gott, und übergebe dich deme, dessen Geschöpf du bist: damit du, wann die Schult der

Nao

Natur durch den zeitlichen Tod bezahlet,
 zu deinen Urheber, der dich aus den
 Staub der Erden gestaltet hat, wiederum
 zurückkehren mögest. Deiner ausfahren-
 den Seele aus den Leib sollen die scheins-
 bahre Engelschaaren, der mächtige Apo-
 stelcath, daß triumphirende Heer der glan-
 zenden Martyrer entgegen kommen: Die
 Lilienweisse Schaar der Beichtiger solle
 dich umgeben, der frolockende Jungfrauen
 Chor solle dich empfangen, und die Pa-
 triarchen sollen dich in der Schoos der
 glückseligen Ruhe umarmen. Christus
 Jesus erzeige dir ein mildes, und hold-
 seeliges Angesicht, und stelle dich unter
 diejenige, so jederzeit bey ihm stehet.
 Es seye dir unbekant alles, was in deit
 Finsternüssen schrecket, was in Flammen
 praslet, was in der Marter verhinget.
 Dir weiche der abscheuliche Satan mit
 seinen Gesellen, und da dich bey deiner
 Ankunft die Engel begleiten, erzittere,
 und entfliehe er in den erschrocklichen Ab-
 grund der ewigen Finsternüssen. Gott
 stehe auf, und seine Feinde sollen zer-
 streuet werden: Und sollen vor seinen
 Angesicht fliehen, die ihn hassen: Wie
 ein Rauch verschwindet, sollen auch sie
 verschwinden: Wie das Wachs vor dem
 Feuer zerfliesset, sollen die Gottlose vor
 dem Angesicht Gottes zu Grund gehen:

Die Gerechte aber sollen sich bey dem Tisch erfreuen, und vor Gott frolocken. Es werden dann schamroth alle höllische Heer, und die Diener des Satans sollen sich nicht getrauen deine Reis zu verhindern. Es erlöse dich von allen Schmerzen Christus, der vor dich gekreuziget worden: Es erlöse dich von den ewigen Tod Christus, der sich gewürdiget hat vor dich zu sterben. Christus der Sohn des lebendigen Gottes führe dich in die Wollüsten seines Paradysses, und erkenne dich als ein wahrer Hirt für sein Schäflein. Er spreche dich los von allen deinen Sünden, und stelle dich zur Rechten unter die Zahl seiner Auserwählten, damit du deinen Erlöser von Angesicht zu Angesicht sehen, in seiner beständigen Gegenwart die klare und offenbahre Wahrheit mit seeligen Augen jederzeit anschauen, und also unter denen Heerschaaren aller Auserwählten die Süßigkeit des Göttlichen Angesichts geniessen mögest von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen.

Gebett.

Herr! nehme auf meinen Diener, *
H in das Orth der Erlösung, die er
* von deiner Barmherzigkeit verhoffet.
B. Amen.

Herr,

53.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners
* aus aller Gefahr der Hölle, aus den-
nen Banden der Strafe, und aus allen
Trübseligkeiten. Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Enoch, und E-
liam von allgemeinem Tod der Welt.
Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du den Noe erlöset hast von den
Sündflut. Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Abraham aus
Ur der Chaldäer. Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Job von allem
Elend. Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Isaac von den
Schlachtopfer, und von der Hand seines
Vatters Abraham. Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Lot von So-
doma, und von den Feuerflammen.
Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Moysen von
der Hand Pharaos des Egypter Königs.
Ky. Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den Daniel aus der
Löwengruben. **R.** Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast die drei Knaben aus
den Feueröfen, und von der Hand des
gottlosen Königs. **R.** Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast den David von der
Hand des Königs Saul, und von der
Hand des Goliath. **R.** Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast die Susanna von
der Bezeichigung. **R.** Amen.

Herr! erlöse die Seele deines Dieners,
* wie du erlöset hast Petrum, und Pau-
lum aus den Kerken. **R.** Amen.

Und wie du die selige Jungfrau, und
Märtyrin Thecla von dreyen erschröck-
lichen Peynen erlöset hast, so erlöse auch
die Seele dieses deines Dieners, * und
verleihe, daß sie mit dir in denen himm-
lischen Gütern sich erfreue. **R.** Amen.

Gebett.

Herr, wir befehlen dir die Seele deis-
nes Dieners * **R.** und bitten dich
Herr Jesu Christe, du Heyland der
Welt, daß du selbe in deiner Patriarchen
Schops wollest aufnehmen, weil du wes-
gen

85.

gen ihr so barmherziglich auf die Erbten
bist herabgestiegen. Erkenne, O Herr!
dein Geschöpf, daß nicht von falschen
Göttern, sondern alleinig von dir war-
haft und lebendigen Gott erschaffen ist,
dann es ist kein anderer Gott außer dir,
und niemand deinen Werken gleich. Er-
freue seine * Seele, O Herr! in dem
Anschauen deines Angesichts, und ge-
denke nicht seiner * alten Misserthaten,
und Unmässigkeiten, welche die Überei-
lung und Heftigkeit der bösen Begierden
erwecket hat. Dann obwohlen er * oft
gesündiget hat, so hat er * doch den Vat-
ter, und den Sohn, und den Heiligen
Geist nicht verlaugnet, sondern geglaubet,
und den Eyfer Gottes in sich gehabt,
und Gott der ihn * erschaffen hat, ges-
treulich angebettet.

Gebett.

Auf die Verbrechen, und Unwissenhei-
ten seiner * Jugend gedenke nicht
O Herr, sondern nach deiner grossen
Barmherzigkeit, gedenke seiner * in der
Glory deiner Herrlichkeit. Lasse ihm *
die Himmel eröffnen, und die Engel
über ihn * sich erfreuen, nimme deinen Die-
ner, * O Herr! in deinen Reich zu
Gnaden auf. Es solle ihn * aufnehmen
der

der heilige Erzengel Michael, welcher verdienet hat ein Fürst der himmlischen Heerschaaren zu werden. Es sollen ihm * entgegen kommen die Heiligen Engel Gottes, und ihn * führen in die himmlische Stadt Jerusalem. Es nehme ihn * auf der selige Apostel Petrus. Deme die Schlüssel des Himmels übergeben worden. Es helfe ihm * der heilige Apostel Paulus, der würdig gewesen ein auserwähltes Gefäß zu seyn. Es bitte für ihn, * der heilige und auserwählte Gottes Apostel Johannes, deme die himmlischen Geheimnissen seynd geoffenbahret worden. Es bitten für ihn * alle heilige Apostel, denen der Gewalt zu bilden, und aufzulösen von den Herrn ist gegeben worden. Alle Heilige, und Auserwählte Gottes, die für den Nahmen Christi, auf dieser Welt so viel Martyr ausgestanden, sollen seine * Fürsprecher seyn, damit er von sterblichen Banden aufgelöst, zu der Glory des Himmelreichs gelangen könne, durch Verleihung unsers Herrn Jesu Christi, der mit dem Vatter, und den Heiligen Geist lebet, und regiret von Ewigkeit zu Ewigkeit. W. Amen.

Egressa, autem anima dicitur hoc.

v. Kommet zu Hülfe ihr Heilige Gottes, kommet entgegen ihr Engel des Herrn: empfanget seine * Seele, und bringet sie vor das Angesicht des Allerhöchsten.

v. Es empfange dich Christus, der dich berufen hat, und die Engel begleisten deine Seele in die Schoos des Abraham.

v. Empfanget seine * Seele, und bringet sie vor das Angesicht des Allerhöchsten.

v. Verleyhe ihr, O Herr! die ewige Ruhe, und das ewige Licht leichte ihr.

v. Und bringet sie vor das Angesicht des Allerhöchsten.

Herr erbarme dich unser. Christe erbarme dich unser. Herr erbarme dich unser. Vatter unser.

v. Und führe uns nicht in Versuchung.

v. Sondern erlöse uns von dem Übel.

v. Verleyhe ihr O Herr die ewige Ruhe.

v. Und das ewige Licht leichte ihr.

v. Von der Pforte der Höllen.

v. Errette sein * Seel, O Herr.

v. Herr erhöre mein Gebet.

v. Und lasse mein Geschrey zu dir kommen.

Læ-

Lasset uns betten.

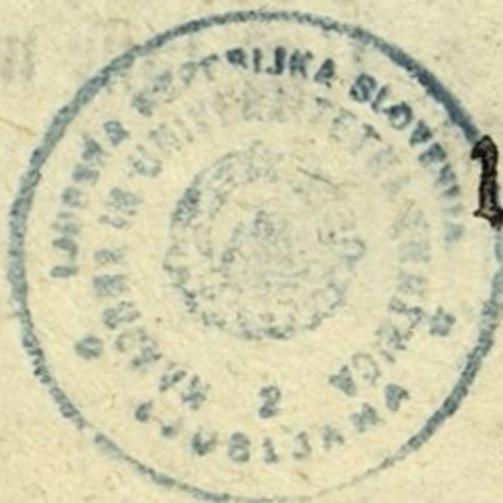
89.
Wir befehlen dir, O Herr! die Seele
deines Dieners (deiner Dienerin
R.) damit sie, weil sie dieser Welt ist
abgestorben, dir nunmehr lebe; und
bitte dich jenes, was sie durch Gebrech-
lichkeit des Menschlichen Wandels gesün-
diget hat, durch dein unendliche Barm-
herzigkeit gütigst nachzulassen. Durch
Jesus Christum unsern Herrn. R.
Amen.

APPENDIX

Pro
Assistentia, Moribundorum.

Uebung des Glaubens.

Mein Gott! ich glaube alles, was
du durch dein heilige, allgemeine,
Christliche Kirchen beſtihſt zu glauben
(weilen du solches geoffenbahret, der du
die ewige Wahrheit, und Weisheit bist)
In diesen Glauben will ich leben, und
sterben. O Gott! stärke mich in diesem
Glauben.

Uebung der Hoffnung.

90

Mein Gott! ich hoffe ganz vertraulich durch die Verdienste meines Herrn Jesu Christi Verzeihung aller meiner Sünden; ich hoffe mit deiner göttlichen Gnade, und Beystand, deinen Willen zu vollziehen, die Sünden zu meiden, und also die ewige Seeligkeit zu erlangen: (Weilen du solches versprochen hast, der du bist unendlich mächtig, gütig, und getreu in deinen Versprechen) In dieser Hoffnung will ich leben und sterben. O Gott! stärke meine Hoffnung.

Uebung der Liebe, und vollkommener Reu.

Mein Gott! ich liebe dich von Grund meines Herzens über alles. Ich will lieber tausendmahl sterben, als dich meinen Gott, daß allerhöchste Gut mit einer Sünd beleidigen. Ich will mich auch befleissen, dir in allen zu gefallen. Es ist mir leid, daß ich dich jemals beleidigt habe. (Weilen du bist das allerhöchste Gut, aller Ehr, und Liebe über alles würdig.) In dieser Liebe will ich leben, und sterben. O Gott! entzünde in mir das Feuer deiner Liebe.

In-

99.
Intentio pie moriendi
Ex
Card. Ptolomeo.

HERR! ich opfere dir mein Leben,
dass ich von dir dir empfangen hab.
Ich bin zu aller Zeit bereit zu sterben,
nach deinen allerheiligsten Wohlgefallen.

(Ich will sterben,) weilen du es willst,
und allen Menschen hast aufgesetzt ein-
mal zu sterben.

(Ich will sterben,) damit ich mit der
Angst, und Bitterkeit meines Tods de-
iner Götlichen Gerechtigkeit genug thue,
für jene unzählbare Sünden, mit denen
ich dich beleidigt, und wohl tausend
Tod verdienet hab.

(Ich will sterben,) damit ich doch eitt
End mache meiner so vielen dir zugefüg-
ten Beleidigungen.

(Ich will sterben,) zur Zeugnus mei-
ner Dankbarkeit, so ich dir schuldig bin
für so viel, und grosse, mir Unwürdi-
gen erwiesene Gutthaten.

(Ich will sterben,) damit ich mit dem
Tod bezeige, dass ich mehr dein Glory,
als mein Leben verlange.

(Ich will sterben,) damit ich dich ewig-
lich lieben, und loben könne, der du mein
leßtes

92

legtes Ziel, und End bist, zu den ich erschaffen bin.

(Ich will sterben,) aus reinester Liebe gegen dir, weil du dich gewürdiget hast, mir zu Lieb, auf den Kreuz zu sterben.

Ich bitte dich dahero, O Gott meines Herzens; durch das bittere Leyden, und Sterben Jesu Christi deines Sohns: verleyhe mir ein glückselige Sterbstund, und lasse jene meine Seele nicht zu grund gehen, welche dein Sohn mit seinen kostbahren Blut erlöset hat, Amen.

Ultima Suspiria pie morientis.

Ich bette dich an, O einiger, lebensdiger, und wahrer Gott.

Ich glaube in dich, O ewige Wahrheit.

Ich hoffe in dich, O unendliche Barmherzigkeit.

Ich liebe dich wegen deiner, O unendliche Güte.

Herr, aus Liebe deiner reuet es mich, daß ich gesündigt, in alle Ewigkeit will ich nicht mehr sündigen.

Jesu, du Sohn David, erbarme dich meiner.

Nicht

93.
Nicht mein Willen, O Herr, sondern dein Will geschehe.

Hier schneide, hier brenne; hier verschone nicht, damit du in Ewigkeit verschonest.

O Jesu, sey mein Jesus, und erlöse mich.

O Jesu, mein Erlöser! dir lebe ich, dir sterbe ich, mein Gott und alles.

Jesu, Maria, Joseph. Euch schenke ich Leib und Seele.

Heilige Maria, Mutter Gottes! gehilfe meiner, und bitte für mich.

O Maria! Mutter der Gnaden, Mutter der Barmherzigkeit, schüß mich vor meinen Feinden, nehme mich auf für jegund, und in der Stund meines Abstrebens.

Heiliger Michael beschütze mich.

Heiliger Schutzengel bewahre mich.

Heil. Engel und Erzengel stehet mir bey.

Heiliger Dismas, heilige Barbara, bittet für mich.

Alle Heilige, und Auserwählte Gottes, bittet für mich.

Herr Jesu, in deine Hand befehl ich meinen Geist,

BENEDICTIO.

Pro

Thurificatione domorum.

In Vigilia Nativitatis.

Antiphona.

Hodie scietis, quia veniet Dominus,
 & mane videbitis gloriam ejus.
 Psalm. 50. Miserere mei DEus, &c. 26.
 & Canticum Magnificat &c. Hodie
 scietis &c.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui hanc sacratissimam noctem
 veri luminis fecisti illustratione cla-
 rescere: da quæsumus, ut, cuius lucis
 mysteria in terris cognovimus, ejus
 quoque gaudiis in cœlo perfruamur. Per
 eundem Dominum nostrum J. C. &c.
 ¶. Amen.

¶. Divinum auxilium maneat semper
 nobiscum.

¶. Amen.

In

In Vigilia Circumcisionis.

Antiphona.

Ecce, Maria genuit nobis Salvatorem,
quem Joannes videns, exclamavit
dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tol-
lit peccata mundi. Alleluja. Psal. 50.
Miserere &c. & Canticum Magnificat.
&c. Ecce Maria. &c.

¶. Dominus vobiscum.

¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui salutis æternæ beatæ Ma-
riæ, virginitate fœcunda humano
generi præmia præstitisti; tribue quæsu-
mus: ut ipsam pro nobis intercedere
sentiamus, per quam meruimus aucto-
rem vitæ suscipere, Dominum nostrum
JESUM Christum &c. ¶. Amen.

¶. Divinum auxilium maneat semper
nobiscum.

¶. Amen.

In Vigilia Epiphanie.

Antiphona.

Apertis thesauris suis, obtulerunt Ma-
gi Domino aurum, thus, & myrra-
ham. Alleluja. Psal. 50. Miserere &c.
&

& Canticum Magnificat &c. Apertis
Thesauris &c.

¶. Dominus vobiscum.
¶. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

DEns, qui hodierna die Unigenitum
tuum gentibus stella duce revela-
sti; concede propitius, ut; qui jam te
ex fide cognovi inus, usque ad contem-
plandam speciem tuæ celsitudinis per-
ducamur. Per eundem Christum Do-
minum &c. ¶. Amen.

¶. Divinum auxilium maneat semper
nobiscum.
¶. Amen.

Alia Benedictio, Domus.

¶. Adjutorium nostrum in nomine Do-
mini.
¶. Qui fecit cœlum & terram.
¶. Domine exaudi orationem meam.
¶. Et clamor meus ad te veniat.
¶. Dominus vobiscum.
¶. Et cum Spiritu tuo.

E

Ore-

97.
Oremus.

Benedic DEUS omnipotens locum istum, ut sit in eo sanitas, castitas, Victoria, virtus, humilitas, bonitas, & mansuetudo, plenitudo legis, & gratiarum actio Deo Patri, & Filio & Spiritui Sancto, & hæc benedictio maneat super hunc locum, & super habitantes in eo, nunc, & in sæcula saeculorum. R. Amen.

LITANJE.

Gospud usmili se zhes nass,
Christe usmili se zhes nass,
Gospud usmili se zhes nass,
Sueta Maria, prossi fain (faino.)
Ussi Sueti Angeli, inu Arhangeli, profite fain (faino.)

S. Abel,
Ussa drushina nebeschka,
S. Abraham,
S. Joannes Karstnig,
Ussi S. S. Patriarchi, inu Propheti,
S. Peter,
S. Paul,
S. Andre,
S. Joannes,
Ussi S. S. Apostelni, inu Evangelisti,

Pr. (proslike) fain (faino.)
Ussi

98.

Uſi S. S. Jogri tega Gospuda,
Uſi S. S. Nadoushni,
S. Stephan,
S. Lourenz,
Uſi S. S. Marterniki,
S. Silvester,
S. Gregor,
S. Augustin,
Uſi S. S. Shkoffi, in Spofnauzi,
S. Benedict,
S. Francisc,
Uſi S. S. Minyhi, inu Pushauniki,
S. Magdalena,
S. Lucia,
Uſe S. S. Divize, in Udoe,
Uſi Bossy Suetniki, inn Suetnize,
Bodi nemo (ne) Milostven. Sanessi
nemo (ne) O Gospud,
Bodi nemo (ne) Milostven. Odres-
hi nega (no) O Gospud,
Bodi nemo (no) Milostven. Odeshi
nega (ne) O Gospud.
Od toje jefe, odreshi nega (uo) O
Gospud.
Od novarnoste te Smerte, odreshi nega
(no) O Gospud.
Od pekleneskiga terplejna, odreshi ne-
ga (no) O Gospud.
Od nashrezhne Smerte, odreshi nega
(no) O Gospud.

Proſti (proſtie) sain (saino.)

Od

E 2

92.
Od ussiga hudiga,
Od oblaste tega hudiza,
Skusi toje S. roistvu,
Skusi toy Chrish, jeno S. terplejne,
Sknsi tojo smert, jeno pokopalishie,
Skusi toje vesselu od sinerte ustajejne,
Skusi toje Zhudnu u. nebu hojejne,
Skusi gnado S. Duha troshtarja,
Na dan te Sodbe,
Mi greshniki, te prossimo ushlishi nass.
De nemo (ne) odpustish, te prossimo
ushlishi nass.

Gospud usmili se Zhes nass.
Christe usmili se Zhes nass.
Gospud usmili se Zhes nass.

Molitou.

Lozhi se O virna dusha is tiga sueta:
u imeni Boga Ozhetu usiga mogozhniga, Kateri je tebe stuarou: u imeni
Jesusa Christusa Synu Boga Shivinga,
Kateri je sa te terpou, u imeni S. duha,
Kateri je tebe posuetou: u imeni Angelou, inu Archangelou:
u imenu tronou, inu gospostou: u imeni
firshtou, inu oblasteh: u imeni Cherubin,
inu Serafin: u imeni Patriarhou,
inu Perokou: u imeni Suetih Apostelnou,
inu Evangelistou: u imeni Suetih
Mar-

100.

Marternikou, inu Spovednikou: ù imeni Suetih MinyhOU, inu Pushaunikou: ù imeni usih diviz, usih Suetnikou, inu Suetniz Bosyh: Bodi danes ù myru toje mestu, inu toje prebivalishe ù suetim siono Skusi nashiga gospoda Jefusa Christusa Amen.

Molitou.

O Milostvi Buh! O usmileni Buh!
Kateri po tuojmu velikemo usmileno, grehe teh, Kateri pokuro delajo uvèn sbrishesh, inu shtrafinge teh dopernessennih grehou Skusi sanesseine, inu odpushanje prozh usamesh, pogledei milostou na tega toiga Slushabnika N. (Slushabnizo N.) inu ushlishi ga gnadlivu, Kir on (ona) s' grevanim Serzam prossi odpushanje soyh grehou. Ponovi O dobrutlivi ozha ù neimo (ne) dusse, Kar je Skusi posemelsko slabust resdianu, al Kar je Skusi goluffniga satana Shkodvanu inu oslablenu inu Kir je tudi en vud tega odreshejna, perpeli, inu perdrushi nega (no) h' shtivejno teh vernih. Smili se O gospud zhes negovo (ne) sdihvaine, Smili se zhes niegove (ne) sousee: inu Kir nimia drugiga savupajna, Kaker ù toje milosti, perpustiga (no) ks' krivnosti toje

jos.
Sprave, inu gnade priti, Skusi Christus
sha Gospoda nashiga. Amen.

Perporozhajne te tushe.

Prelubi Brat (sestra) jest tebe perpo-
rozhim Bogu ussiga mognozhnimo,
inu te taistemii, katirig stuar si ti, zhes-
dam, de ti, kader bodesh ta douh tegaz-
zhlovestua is smertio plazhou (plazha-
la) se supet nafai vernesh h' tojmo stu-
arniko, katiri je tebe is ila te semle
stureou, inu toku, kader se toja dusha
od tega telleffa lozhe, nei ne na pruti
pridejio te S. S. Angelze, nei no shrez-
hajio ti SS. Apostelni, nei ne na pruti
pridejio ti SS. Marterniki, nei no ob-
dado ti SS. Spovedniki, nei no obstre-
she ta vessela pojezha innoshiza teh Di-
viz; nei doseshe toja dusha ta vezhne
pokoi u naruzhio teh Patriarhou. Ta-
krotki, inu vesseli pogled Christusha Je-
fusa se tebi perkashi, nei tebe Christus
taistem perdrushi, katiri se shnim vesse-
le. Nei bode pred teboj sakrito ussee,
kar ie grosovitno u temee, ussee, kar
skriple u plemennu, ussee, kar martra,
inu terplejne della. Nei bejshi od tebe
ta peklenske satan se sojme tovarshe,
nei fe on ustrashi, kir tebe ti Angelzi
Sprem-

102

Spremljio. Nei beishi od tebe ta pek-
lenske satan ù te vezhne temnize. Usta-
ni gori ô Buh, inu nei bodejo respode-
ni toji sourashniki, nei beishe pred to-
jem oblizhjam, katiri tebe sourashio.
Koker sgine ta dim, toko nei oni sgi-
nejo Koker se restopi ta ussik prizha
ogna, toku, imajio konz usete ti gre-
shniki pred bosnjem oblizhiam. Ti pra-
vizhni pak bodejio per mise bosnjie jed-
li, inu se pred negovim oblizhjam ves-
selilli. Sromota objidè zelo peklenko
voisko. Inu leta se nima podstopit toj
prihod ù nebessa muditi. Christus, ka-
tiri je sa te Chrishan bin, te reshee od
terplejna, Christus, katiri sa tebe ume-
rou te reshee od vezhne sinerte. Chri-
stus ta sin shiviga Boga tebe postavi ù
soji usselej seleni, inu rosh pouni pa-
radish. On tebe kaker ta pravi dobri
pastir sa sojo ouzhizho sposnei. On
tebe od ussih tojeh grehou odveshi, on
te postavi na sojo desnizo, ù stivejne
teh isvolenih. Gledei od oblizhja da
oblizhja tojga odreshenika, inu usselej
pred nim stojezh (stojezha) is isvelli-
zhanemi ozhni gledej to ozhitno resni-
zo Bosjo ù drushine teh isvelizhaneh
ushivej to slaksius bosjia oblizhia na
vekomei. Amen.

103.
Molitou.

O Gospud usemi tega toiga Shlushabnika (Shlushabnizo) u prebivalishe tiga isvelizhajna, kateru je savupou dossezhi od toje miloste. *Odgover.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika is usih nevarnastih tega pekla, inu od strikou teh shtrafing, inu is usih nadluh. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Enoha, inu Elia ifgmain smerti. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Noeta od potopa. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Abrahama, is meista ot teh Chaldejou. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Isaka od offra, inu od ròk soiga ozhetu Abrahama. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Iota od Sodome inu od plemena tega ognia. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Moyses a is rok Pharaona tiga Ägyptouskiga kralla. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou Daniela is jame teh levou. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika. Koker si reshou trji Mladen zhe is mozhnu gorezhe pezhi, inu is rok tega Krivizhniga kralla. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou od greha Suf no, Krivizhnu satosheno. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tega toiga slushabnika, Koker si reshou davida is rok Saula, inu Goliata. *Odg.* Amen.

O Gospud reshi dusho tiga toiga slushabnika, Koker si reshou Petra, inn Paula is jezhe. *Odg.* Amen.

Inu Koker si reshou S. Teclo divizo, inu marternizo od truje grosovitne martre, toku reshi dusho letega toiga slushabnika, inu sturj de se bo ona s'tabo u nebeshkimu kralestvu veschelila. *Odg.* Amen.

Molitou.

My perporozhimo tebi, O Gospud,
dusho tega toiga slushabnika (to-
ie slushabnize) inu te prossimo, O
Gospud Jesus Christus, Isvelizhar tega
sueta, de to dusho, sa volo katere fi-
ti po toje milosti na semlo prishou, u
to naruzhje tojeh Patriarhou postavish,
spofnei O Gospud tojo stuar, katera
ni od drusih Bogou stuarjena, temuzh
odtebe samiga shiviga, inu praviga Bo-
ga, dokler ni drusiga Boga, Koker ti
sam, inu nezh ni tojem delam enako:
O Gospud resvetli niega (ne) dusho
pred tojem obiizhiam, inu nikar nese
naspouni na nega (ne) stare pregrehe,
inu navmnoste, katire sò u nemo (u ne)
obudille te hudobne shellee,aku je lih
on greshiu vander ni ozheta, inu sy-
na, inu S. Duha sutajou, temezh je
virvou inu je u sebi imou ta ajfer Bo-
shy, inn je Boga, kateri je usfe stuarou,
zhastiu, inu molou.

Molitou.

O Gospud mj, tebe prossimo, de se ti
na spounish na tegrehe negove (ne-
ne) mladosti: temezh po toje veliki mi-
losti spouni na nega (no) u toje zhast-
live

live suetlobe nebeshke, nei se nemu
 (ne) adpro nebessa , nei se shnjm
 (shno) veslele ti Angeli. Usemi gori
 toiga slushabnika (tojo slushabnizo)
O Gospud u toje krallestvu. Nei ne-
 ga (no) obstreshe S. Archangel Bo-
 shje Mihael , kateri je ureden postou
 Firsthvo nebeshke voiske sadobiti. Nei
 nemu (ne) na pruti pridejo S. Angeli
 Boshji, inu nei nega (no) pelajo u tu
 nebeshku meistu Jerusalem. Nei nega
 (no) obstreshe S. Peter Apostel, Ka-
 tiriinu je Buh kluzhe nebeshkiga kral-
 lestva isruzhou, inu zhesdau. Nei ne-
 mu(ne) pomaga S. Paul Apostel kateri-
 ga ie Buh, isvoleu keni isvoleni Poni-
 di. Nei prossi sa nega (no) S. Joan-
 nes isvoleni Boshji Apostel kateriinu so-
 ble resodete nebeshke shrivnusti. Nei
 prossio sa nega (no) ussi sueti Apo-
 stelny katerim je od Boga dana oblast
 savefati , inu odvesati. Nei si nega
 (no) prossio ussi suetniki , inu isvoleni
 Boshji , kateri so sa ime Christusa mar-
 tre na temo suetu prestalli, de on (ona)
 bo advesan (odvesana) od savefe tega
 messa ureden (uredna) postane priti
 K'zhaftj nebeshkiga Krallestva. Tu ne-
 mo (ne) dodelli nash Gospud Jesus
Christus: Kateri s'ozhetam , inu suetim

107.
Auham shivi inu kralluje od vekoma,
da vekoma. *Odg. Amen.*

Egressa anima dicitur.

¶. Pridete na pomuzh ussi suetniki bos-
sje, pridete napruti ussi Angelzi
tega Gospuda, inu usemite gore nego-
vo (neno) dusho spremite no, inu no
pred bossje oblizhje postavite. Chri-
stush te h' sebe usemi, katiri te je s'te-
ga sueta poklizou. Angeli nebeshki pre-
nessite to dusho u Abramovo naruzhje.
Inu no pred bossje oblizje postavite.

Gospud ushlishe nas.

Christe ushlishe nas.

Gospad usslishe nas.

Ozha nosh. &c. &c.

¶. O Gospud dodelli nemo (ne) ta
vezhne myr, inu pokei.

¶. Inu nei nemo (ne) ta vezhna luzh
sueti.

¶. Od urateh tega pekla.

¶. Odreshe O Gospud negovo (neno)
dusho.

¶. Dopusti O Gospud to dusho u my-
ro pozhivat.

¶. Amen.

¶. O

¶. O Gospud ushlishe mojo molitou.
¶. Inu pusti moje upytie h' tebi prite.

Molitou.

Tebi O Gospud perporozhimo to dus-
ho toiga shlushabnika N. (shlus-
habnize N.) de, kader se je s'tega sue-
ta lozhilla, bode san-prei per tebi u-
nebeshkim krallestvo shivella, inu kar
je skuse zhloveshko slabust pregressil-
la, ti nè po toje nasgruntane miloste,
inu dobruste sanessi, inu odpusti. Sku-
si Christusha nashiga Gospuda. Amen.

Appendix pro assistentia moribundorum.

Vira.

O moi Buh jest virjem usee, kar se
ti nam skuse tojo sueto Catholsh-
ko cirkou sa viruati naprei postavou.
Satorei jest usee le to virjem, chè se ti
to govorou, inu resodeu, hatiri se ta
vezhna resniza, inu modrust. U te vi-
re ozhem shiveti, inu nmreti. O moj
Buh poterde me u te suete, inu prave
vire.

Upajne.

O Moj Buh! jest imam eno veliko saupaine, de bodem od tebe sku-se to sashlushejne mojga Gospuda Jesu-sha Christusha sadobou odpushajne ussih mojeh grehou, jest saupam s'tojo sue-to gnado, inu pomozhjo tojo volo da-pouniti, varvat se usseh grehou, inu to-ko to vezhno isvelizhajne dozezhi, us-see le to jest saupam fategavola, che se ti nasgruntano Mogozhen, Dobrutleu, inu suest ù tojeh oblubah, ù temo sau-pajno shellim shiveti, inu umreti. O Gospud Buh poterde moje saupajne.

Lubesen, Grevinga, Naprejusetje.

O Moj Buh jest tebe lubim, is zeli-ga mojga serza zess ussee to dru-go fategavola, che se ti sam na sebe nar ta vezhi suetlust, lepota, ta vezhna ussee huale zafti, inu lubesne uredna dobruta, meni je shou, nene grevajo ussi moji grehi zeliga mojga shiulejna, de sem jest tebe reshallou. O debe se nablo nekole sgodillo, kar je tebe re-shalillo! ozhem raishe tausenkrat umre-ti, koker tebe vezh reshali. U te lu-besne

jjo

besne ozhem shiveti, inu umreti. O
moj Buh ussgji, obudi u mojmo ferzo
eno pravo, stanovitno, vezhno lubesen
prute toji dobruti.

Ex Cardinalo Ptolomeo.

O Moj Buh, inu Gospud jest tebi
isrozhim mōje sou'ejne, od Kate-
riga sem jest tajstu prejeu, sem perprau-
len umerti uslakatiri zash po toje suet
voli.

Jest ozhem umreti, dokler ti toku
ozhesh, inu je od tebe toko isvoleno de
imajo ussi ledie enkrat umreti.

Ozhem umreti, de stem teshavam
brickuste moje smerte sadostestrim toje
bosje pravizi sa moje bres stivejna
sturjene grehe, is katirim sem taufent-
krat umreti Safshlushou.

Ozhem umreti, de bodein en konz
sturou mojeh grehou, is katirim sem
jest tebe tolkokrat reshala.

Ozhem umreti, de na snajne dam,
mojo huallesnost, katiro sem jest tebi
doushan savole tulkai dobruti katire sem
jest od tebe prejeu.

Ozhem

Ozhem umreti, de is mojo smertio
skasheim, de vezh tojo zhast, koker
moje shivljne shellim.

Ozhem umreti, de te bodem pusseh-
mau premogou na vekomei lubiti, inu
hualiti, che se ti moi sadni zil inu konz,
h'katiremo sem jest stuarjen.

Ozhem umreti, s'ene prave, ziste
lubesne pruti tebi, che se ti na svetom
Crisho s'lubesne pruti meni umrete
otou.

Jest tebe tedei prossim O Bug' sku-
si te rane, inu smert Christusha tojga
sina dei mene eno shrezno sadno uro,
inu na savershi mojo dusho, katiro je
toi lubesnieu sin s'sojo ussoku uredno
kervio odreshou. Amen.

Sadno sdihvaine eniga umereozhiga.

O Moi Buh jest tebe mollem koker
mojga samiga, praviga, shiviga
Boga.

Jest virjem na tebe o vezhna resniza!
na tebe jest saupam nasimirna milost!

Jest tebe lubim zhes ussee to drugo o
vezhna dobruta!

O Gospud is lubesne prute tebi je
meni shou de sem te reshallow! naveko-
mei te nozhem vezh reshallet!

Jesu ti sin Davidou ussmile se zhes
me!

O Gospud, nikar moja, temezh toja
vola se ifgode!

Tukei o moi Buh na teino sueto, ti
mene terpleine nakladei, inu me reshe
od vezhniga terpleina.

Jesus bodi meni Jesus, inu me od-
reshi,

Jesus moi ifuelizhar, tebi jest schivim
tebi ozhem unreti, ô moj Buh, inu
ussee.

O moj Gospud. ô moj Buh.

Jesus! Maria! S. Joseph vam zesh-
dam moje serze, inu dusho!

S. Maria Mati Bossya spoune se na-
me, prosse sa me!

Maria Mati te gnade, mati te milo-
sti ti me pred peklenkim sourashnikam
ovarji sedei, inu na sadno uro!

S. Mihaël pride meni na poinuzh.

S. Angelz varh bode moj varh na
mojo sadno uro.

183.
Uži S. S. Angeli , inu Archangeli
bodete moj pomozkniki.

S. Dismas: S. Barbara : S. Joseph:
- - - Prossite sa me.

Uži Suetniki , inu Suetnize bosje sa-
me Boga prossite.

O Jesus u semigore mojo dusho u to-
je roke ! ô Jesus jest mojo bogo dusho
ćebi perporozhim.

O. A. M. D. G.

114

benedictionis domorum in genere
vel in specie per annum.

Pax huic domui et omnibus habitan-
bus in ea.

Asperges me domine hyssopo et mun-
dabor: lavabis me, et super nimem
dealbabor. p. Misericordia dei secundum
secundum magnam misericordiam
tuam. gloria patri deo. Asperges
me dñe e. ut ostende nobis tne
misericordiam tuam p. et salutem
tuam da nobis. ut domine exaudi
orationem meam. p. et clamor
meus ad te venias. ut dominus
vobiscum. p. et cum spiritu tuo.

Oramus
Exaudi nos dñe sancte patres
omnipotens, eterna deus et misericordia
tua in sanguinem angelum duxer
de celis, qui custodias, foreas, protegas
visibiles atq; defendas omnes habitantes
in hoc habitaculo. pro christum
dominum nostrum. p. amen.

Benedictionis domus noua.

U. Adjutorium nostrum
in nomine domini. eft.

Oramus

115.
De deum potem omnipotentem
Supliciter exoramus, pro hac domo,
et habilitatibus ejus, ac rebus: ut
eam benedicere et sanctificare,
et ac bonis omnibus ampliare dig-
nemus: sibue eis domine, & nos
caeli abundantiam, et de pingue-
dine, & vita substantiam, et
desideria vesti eorum ad effectum
tua miserationis producas. ut inno-
sum ego nostrum benedicere et
sanctificare et dignis hanc dominum
sicut benedicere signatus es homini
abraham, isaac, et iacob: et intra
parochies tenuis ihes angelis luc
lucis inhabebit, eamque, et ejus
habilatores custodiens. pro christo
dominum nostrum. Amen.

K. P. K.

Genesie 32. seu horae
fumentarij.

Etsperges me dñe hijopo, et
mundabor, etc.
Misere mei deus. gloria etc.
asperges me etc.

W: et iusticiam nostrum etc.

Oremus

Mulierib[us] 116.
Multispl[ea]ta, quod sumus, domine in
haec area frumenti dona: et sicut
fidelibus tuis Gedeniam, vel se-
kageniam, vel Cenkesimum fuc-
tum donare consuevisisti, ita e-
familis quis presenti tempore, ubi
eius tua liberalitatis dona la-
giue, et super eum beneficie-
tioris tuae visitationem inservire.
pro christum dominum nostrum. amen
Cremus.

Omnipotens et misericors deus, qui
ubique praesens es, majestatem tuam
suppliciter exoramus, ut huic
horro tuo gratia adfle, et
quodvis adversaria, sua beni-
gnitate, ab eo repellere, et in illam
abundantiam tuae beneficitionis
largiter effundere dignosis. pro
christum dominum nostrum. amen
Benedictio dei patris, et filii
lij, et spiritus sancti, descendat
super hanc aream, et super
ea, quod in ea conuenies
et maneat semper. Amen.

benedictione noui pulcri, vel
fontis.

viiij. Vitellarium nostrum, etc.

Oremus.

Supplices reprehendamus Domine Christe:
mentiam pietatis tuæ: ut aquam
pulcri hujus Cœlesti benedictione
sanctifices, ad Communem vitæ usum
conceras ehe salubrem, et ita ex
ea sugare dignemis omnem dia-
bolico tentationis inducsum: ut
quidunque ex ea hauserint, vel
bibent, vel in quibuscumq[ue] ne-
cessarijs casibus haustâ aquâ uti-
fuerint: Tobius virtutis, ac sanctitatis ful-
cidine perfundantur: ut tibi sancti-
ficabori, et salvatori omnium
domino, gratias agere mereantur,
pro Christum Domum nostrum. amen.

Oremus

Dñe deus omnipotens, qui in hujus pulci
alitudinem, per cepidinem suscitasti
Copiam aquarum manare iussisti: pro-
tege, ut & jubeas alios benedicentes
per nosq[ue] officium functionis,
repellos hic pharmakatibus, callicita-
bus, alios inserviis diabolis, pacificatus
alios emundatus semper hic pulcus
perseueret. pro Christum Domum nostrum.
amen.

procedens ad cemeterium alta iijz.
vole dicit Ant.

2. f.

Exultabunt domino; psal.

Miserere mei deus ex. g. 26.

in fine Requiem eternam cf. Ant

Exultabunt dno opa humiliata.

Cursum ecclesie i. cemeterio appropinquau-

Sub venite sancti dei, o currite
Ange li domini, suscipientes anima

e ius offerentes e am in conspectu

al iis simi. W. Suscipiet le Christus

qui vocavit le: et in sinum

Abraha Ange li de Iudant

le. Suscipientes animam e ius.

Requiem eternam cf. Offerentes
e am in conspectu al iis simi.

2. f.

Ante sepulturam. 3. f.

Non inhes in Iudicium cum
servo suo dñe, quia nullus
apud le justificabiles homo
nisi per le omnium pec-
catorum ei liberas se-
mifas. non ergo cum
quidsumus, lira judicialis

gen

19.
Sententia premarit quam tibi
vera supplicatio fidei Christi
= si and comendas; sed gratia Iudei
illi succurrende, mecessus eva
= dere iudicium ultionis, qui tu
vives, insignitus est signaculo
Sancte Trinitatis. qui vivis et
regnas in secula seculorum amen.

Cantab.

i. Libera me domine de morte
eterna in die illa tamen da:
quando Coeli movendi sunt et ter-
ra: dum ve nesci judi ca:
se Saculum per ignem.

ii. Tremens factus sum ego, et li:
meo, dum discussio veneris, alios
venit ira i ra, quando Coe:
li mouendi sunt et terra sa:
iii. dies illa dies i se Calamita:
tis est misericordia, dies magna,
et amara va valde. dum ve:
necis judicare Saculum per
ignem. iv. Requiem obnam e.
v. Libera me domine.

Kjri e Leison Chalte e 120.
Kjri e e Leison . alba vole
Pater noster cf. inleinm apper-
git et incensat. it et ne nos inducas
in tentacionem. Sed libera nos a
malo. H. A porta inferi. R.
eue dñe animam ejus. H.
Zequiescat in pace. R. Amen. H.
Dñe exaudi orationem meam. R.
et clamor cf. H. Dñus vobiscum. R.
et cum spiritu tuo.

Oramus.

Deus cui, prossimum est miseri semper
et pacare: te supplices exoramus pro
anima famuli v. la ui v. a. N.
quam hodie de hoc saeculo migra-
re jussisti: ut non leadas eam in
manus inimici, neque obliuiscaris in
finem, sed juberas eam a sanctis An-
gelis suscipi, et ad patriam paradi-
si procedi: ut quia in te spes:
vit et credidit non poenas inferni
sustineat, sed gaudia sempiterna
possidat. per Christum finum
noscum. Amen. — 3. f.

Procedens ad servileatum
alba vole dicit.

In

12. In paradisum deducant le
4. f. Angeli: in quo aduentu sus-
cipiant le mortales, et perdu-
cant le in Civitatem sanctam
Ierosalem. Chorus Angelorum
le suscipiat, et cum Lazarus
quondam paupere dexteram
habeas sequiem.

ad sepulchrum proueniens ihu benedici
- cibidicens hanc orationem, quod ex
N. 5° 4. usq; ad finem v.g. Deus tuus

14. De Exequijs Absente Corpore
et in die 3. t. 30. et anniversario.

Liberate me domine e. N. 119.
Dein generosus incensus est inponit in diu-
nus eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison. alla voce dicit. Pater nos-
aspergit et incensat. N. e. ne nos
inducas in temptationem. R. sed
libera nos a malo. R. A porta in-
feri. R. eme domine anima ejus.
N. requiescat in pace. R. amen.
N. fidei exaudi efa ut N. 53. alibi si

Vespera.

v. Deus in adjutorium meum
intende
Rx. Domine ad adjuvandum
me festina gloria salvi e.
Aleluja.

Dixit dominus domino meo:
Sede a dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos,
Scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae emissa do:
minus ex Sion: Domine
in medio inimicorum tuorum.

Teum principium in die virtu:
tis tua, in splendoribus sanctorum
Ex uero ante luciferum ge:
nui de.

Iuravit dominus et non penilebit:
eum, et tu os sacerdos in ora:
num secundum ordinem
Machisadech.

Domini a dextris suis, et Confre:
git in die iudee reges.

judicabilis in nationibus,
implibilis ruinas: & Conqua:
satis Capitor in terra mul:
torum.

Gloria patri eis.

Laudate pueri dominum
& laudate nomen domini.
Si nomen domini benedictum
ex hoc nunc, et usque
in saeculum.

a solis ortu usque
ad occasum, & laudabili
nomen domini.

Exaltatus super omnes
gentes dominus, & exaltatus
coelos gloria ejus.

Quis sicut dominus deus noster
qui in altis habitat, &
et humilia respicit in
coelo et in terra.

Suscitans a terra inossem +
et de stercore exiens parvum.
ut Collocatum cum princi-
pibus: + cum prindibus po-
puli sui.

qui habitare facit steri-
lem in domo, + habet
filium latenter.

Gloria patri et.

Laudate dominum
omnes gentes: + laudate
eum omnes populi.

Quoniam confirmata est
super nos misericordia
ejus: + e. veritas domini
manet in eternum.

Gloria patri
et filio et.

magnis -

1. Magnificat anima mea
Dominum
2. et exultauit spiritus meu,
in d^eo salutari meo.
3. quia respexit humilitatem
ancille sue & ecce enim
ex hoc beatam me dicent
omnes generationes.
4. quia fecit mihi magna qui
potens est: & eccl sanguinem no-
men ejus.
5. misericordia ejus a pro-
genie in progenies & limen
sibus eum.
6. fecit potentiam in brachio
suo: & dispersit superbos me-
r^o le corris sui.
7. deposuit potentes de
sede & exaltauit
humiles.

escu

8. Esuientes implenit bonis:
et divites dimisit inanes.

9. Suscepit israel puerum
suum, et secundus mise-
z recordie sua.

10. Sicut loculus est ad patres
nostros, et abraham, esse-
mini ejus in sacula.

Gloria ysabri ch.

Pro oratione postComu-
nione ubi in Nissa.

L. G. S.

Te Deum laudamus

L. G. S.

~~Te Deum~~ Laudamus
~~Te Deum~~ Confitemur.

2. Te aeternum patrem
omnis terra veneratur.
Tibi omnes Angeli: Tibi
Coeli et universa potes-
tates.

3. Tibi Cherubim, et Seraphim:
incessabili voce
proclamans. Sanctus,
Sanctus, Sanctus: Dominus
Iesus Sabaoth.

4. pleni sunt Celi et Terra
Majestatis gloriae. Unde
Te gloriosus Apostolo-
sum Chorus.

5. Te prophetarum
Laudabilis numerus. ~~H~~

Le maijorum Candi =
daus Laudis exercitus.

6. Le per orbem Terra :
sum, Sancta Confitebas
Eccl esia .[†] patrem
immense Majestatis.

7. Venerandum hunc
et unicum filium .[†]
Sanctum quoque patrem
= Libum Spiritum .

8. Te Rex gloria
choisle .[†] Tu patris
Semperenus es filius.

9. Te ad Liberandum
Suscepimus hominem ,
non horuisti virginis
uterum .[†] Tu Deniclo
mortis aculeo: asparuisti
Cedentibus regna Coelorum .

10. Qu ad Lexham
dei sedes: in gloria
patris. + iudex Cede:
- quis esse venturus.

11. Te ergo quodsumus,
quis famulis subueni: quos
prostoro sanguine re:
demisti. + Eterna
fac cum sanctis suis:
in gloria numerari.

12. Salvum fac populo:
rum domine: et be:
nedic hereditati Iud.
+ Auge eos, et exalte
illos usque in eternu.

13. per singulos dies,
benedicimus te. +
et

8. Laudamus nomen
vnum in Saculum: et in
Saculum Saculi.

14. Dignare Domine die
isto: Sine peccato nos
Custodire. Et misere
noster Domine: misere
noster.

15. fiat misericordia
tua Domine Super
nos: quemadmodum
Speravimus in te. Et
in te Domine speravi:
non confundar in aeternu.
Gloria patris.

W. Benedicamus patrem
et filium cum
Sancto Spiritu.

Rx. Laudemus et Super-
exalteamus eum in
sacula.

Domine exaudi ora-
tionem meam.

Rx. et Clamos meus es.
Dominus vobiscum.

Rx ecclsum spiritu tuo.
Oremus.

Omnipotens Semper ne-
cessus, qui dedisti famu-
lis suis in Confessione
verae fidei, aeterna
Trinitatis gloriam ag-
nosceret, et in potentia
majestatis adorare uni-
tatem; quod sumus, ut
eiusdem fidei firmi-
tate, ab omnibus =

seru

Semper muniamur
adversis. per Domi-
num nostrum Iesum
Christum filium suum -
qui lacum vicit.

Rx. Amen.

Domini vobiscum.
Rx. Et cum spiritu tuo.

Bene dicamus
Deo mino.

Rx. Deo gratias.

V. Et fidelium
animarum per misericordiam dei
requiescant in pace.

Rx. Amen.

O. Et. V. D. g.

In.

Processione Sane Dissimi Corporis Christi.

- 1. Hanc Lingua glo-
riosi Corporis mysticum
Sanguinisque preciosi
quem in mundi pretium
fuerit ventris generosi
Rex effudi genium.*
- 2. Nobis datus, nobis natus
ex intacta virgine,
Et in mundo conversatus,
Spasso verbi semine
Sui moras indolatus
misericordia ordine.*
- 3. In Suprema nocte Cand
recumbens cum fratibus
obsecuata lege plene
Cibis in legalibus
Cibum ducere uolent
Se das suis manibus.*

4. verbum charo, panem
venum vorbo carnem
effidit, sanguine sanguis
christi meum, et si sensus
lepidit, ad firmandum
cor sincerum sola fi-
rees sufficit.

5. Sanguis ergo sacramentum
veneremus cancri;
et sanguinem documentum
noua cetera. ita:
prestet fides supplementum
sensuum defectuum.

6. genitori, genitique
Laus et jubilatio.
Salus honor virtus quoque
sib et benedictio:
procedenti ab utroque
Compsas sib laudatio.

Munda et men.
Munda cor meum et.
Tuba Dñe benedicere d.

Evangelium.

I.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. In initium Sancti Evangelij Secundum Mattheum.

R. Gloria tibi domine.

Litterae generationis Iesu
Christi filii David filii Abra-
ham. Abraham genuit Isaac:
isaac autem genuit Jacob:
Jacob autem genuit iudeam et
fratres eius. Judas autem
genuit phares et Zaraam
Iacob Thamar. phares autem
genuit Esron: Esron autem
genuit aram: aram autem
genuit abinadab. et mina:
dab autem genuit naasson:

Nāson autem genuit Salmon :
Salmon autem genuit booz |
de Zorhab. booz autem genuit
obed ex Ruth : obed autem
genuit Jesse : jesse autem
genuit dauid regem . dauid
autem rex genuit salomo-
nem ex ea qua fuit vid.
Salomon autem genuit Ro-
boam : Roboam autem ge-
nuit Abiam : Abias autem
genuit Asa : Asa autem
genuit Josaphat . Josaphat
autem genuit joram : joram
autem genuit oziām : oziās
autem genuit joashan : joa-
shan autem genuit ithatz :
ithatz autem genuit Eze-
chiam . Ezechias autem
genuit manassen : manasses
autem genuit Amon :

Amon autem genuit Josiam
Josias autem genuit ieho-
niam et fratres ejus in trans-
migratione babilonis. et post
transmigrationem babilo-
nis, iechonias genuit Sola-
phiel: Sola Phiel autem
genuit Zorobabel: Zoro-
babel autem genuit Abiud:
Abiud autem genuit Eliach.
Eliacim autem genuit Azor:
Azor autem genuit Sadoch:
Sadach autem genuit Achim:
Achim autem genuit Eliud:
Eliud autem genuit =
Eliaspar. Eleazar
autem genuit Nathanael:
Nathanael autem genuit
Jacob: Jacob autem

Genitilis Joseph virum
Marie, de qua natus
est Iesus, qui vocatur
Christus.

Per Evangelica dicta
Teletant nos tua delicia
amen.

Proces I.

X. Et fulgure, et =
tempestate.

X. Et perse, fame,
fello, ab omni malo.

X. Et Substantia, et =
improrisa morte.

X. Ut fructus mundi =
vare et Conseq =
vare digneris.

V. u. inimicos S. =
Ecclesia humiliorum
dignoris.

V. u. domnum ipsos.
= Pollicem, et omnes =
Ecclesiasticos ordines } et
in sancta Religione }
Conseruare dignoris. X.

V. Domine exaudi orationem
meam.

Px. clamor meus ad te venia.

V. dominus vobiscum.

Px. cum spiritu tuo.

Cremus.

A domo tua, quod sumus,
~~spirituales~~ domine
spiritates nequitis re-
pellantur; et aera-
tum discordas maligni-
tas tempestatum. per
christum dominum e. R. Ame

Coelesti benedictione
Benedicatus, Custodia-
tus, et Conservatus
Locus iste, si in eo
habitantes; agri quoque
et levigatae.

In nomine Patris et
filii, et Spiritus Sancti.
Rx. Amen.

Et

Evangelium 2.

Q. Quoniam Cor meum est
in te Iube Domine benedicere eum.
V. Dominus vobiscum.

R. et cum spiritu tuo.

R. **H**abituum Sancti Evan-
gelij Secundum Mattheum.
R. Gloria tibi domine.

Initium Evangelii
Iesu Christi filii Dei
Sicut Scriptum est in
Isaia propheta: Ecce
ego mitto angelum meum
ante faciem tuam,
qui preparabit viam
tuam tante te. vox
Clamantis in deserto: pa-
rate viam homini,
rectas facile semitas
eius. Fuit Ioannes in
deserto baptizans, et
predicans baptismum
penitentie in remissio
nem peccatorum. Et
egrediebatur ad eum
omnis iudea Regio,

¶ jerusalem uniuersitate
Si et baptizabantur
ab illo in iordanis flumi-
ne, Confiteentes peccata
sua. Et ea. joannes ves-
tibus pilis Carmeli, et
Zonā pelliceā circa
lumbos ejus: et locustos
et vel silvestre pedebat.
Et predicabat dicens:
venit formos me post
me: Cujus non sum dignus
procumbens solvere ~~culicem~~
Corrigiam Calceamen-
torum ejus. Ego bapti-
zavi vos aquā: ille
vero baptizabil vos
spiritu Sancto.

Bea. Euangelica riche
de Lembus nostra felicitas. Amen

quæces 2.

X. Et fulgure et nos
Tempestate.

XI. Et peste, fame:
cello, et ab omni
malo. et

XII. Et Subitanæa, et
impræmonita morte. et

XIII. ut fructus levi
vare et conserva
= re digneris. —

XIV. ut inimicos Sanc-
ta Ecclesiæ hu-
miliare digneris. —

XV. ut Imperatorem
noscum N. Iohannem
que et tuberculam
domum protegere et
prosperare digneris. et

V. Domine exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
te venias.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.
Oremus

A. Domine tua, quid sumus,
Domine spiritales nequitis
repellamus: et aeternum
discendas malignos len-
pestibus. per Christum
Dominum nostrum. R. Amen.
Coeli benedictione be-
nedicatus, custodiatus
et conservatus locus
iste, et in eo habitantes;
agi quoque et terra
fructus. Ifn nomine
patris et filii, et
spiritus sancti. R. Amen.

E ET D.

Evangelium 3.

Munda cor meum efc.
Fuge dñe beneficere d.

V. Dominus vobiscum 3.

R. ecum spiritu tuo.

Hymnum Sancti Evan-

geli Secundum Lucam

R. gloria tibi dñe.

Fuit in diebus heros
= lis regis iudea, Sacer
dos quidam nomine za-
= charias, de vice ubia
et uxoris illius de filia
= bus etas, et nomen
eius Elizabeth. Cum
autem justi ambo an-
= te deum, incaderes

in omnibus mandatis et
justificationibus Domini
Sine querela. et non
erat illis filius, eò quod
erat Elisabeth sterilis,
et ambo processissent in
diebus suis. factum est
autem, cum Sacerdotio
fungentes Zaharias
in ordine vicius Sud an-
te deum, secundum
consuetudinem sacerdo-
tij, sorte exiit, ut in-
censum poneres, ingre-
sus in templum Domini.
et omnis multitudo po-
puli erat orans foris
horā incensi. ita-
muis autem illi

Et Angelus Domini stan.
a dextris Altaris inde
- Si. Et Zacharias sus-
- bahus est vivens, li-
- moi invicem super eum
- ait autem ad illum
Angelus: ne timeas
Zacharia: quoniam
exaudita est depre-
catio tua: et voco
Iucu Elisabeth patrem
tibi filium, vocabis
nomen ejus Joannem,
et ecce gaudium tibi et
exultatio: et multi in
natiuitate ejus gau-
- debunt. Et enim
magnus coram Dño,

vinum et Siceram non
bibet: et Spiritu Sancto
septebitis arthue
ex utero matris sue:
et multos filiorum Is-
rael Conuerteret ad do-
minum Deum Ippsonum.
et ipse procedens ante
illum in spiritu et
vobis Eli: ut
Conuerteret corda
patrum in filios,
incredulos ad
pouleniam iustitionem:
parare domino plet
pitem perfectam. —

Ex Evangelica dicta
Eleazarus noster
felicia: etmen.

- V. et fulgure et
tempestate. —
- V. et peste, fame,
cello, et ab omni
malo. — —
- V. et subitanea, et
improuisa morte.
- V. ut fructus terrae
vase et conser-
vare dignetur. —
- V. ut inimicos sancte
Ecclesie humiliare
dignetur.
- V. ut regibus, et prin-
cipibus Christianis
pacem et veram ad
rogamus audi nos.

Concordiam bonarum
affigemus. — — — R:te

V. Domine exaudi orationem meam.

R: ex. clamor meus est.

V. Dominus vobiscum.

R: Et cum spiritu tuo.

Oramus.

Et domo tua, quodsumus,
Domine spiritales requie-
sid expelamus; et
aëreas discendas ha-
bignitas tempestatum. per
Christum dominum nostrum.

R: Amen.

Cœlesti benedictione,
benedicatur, custodatur
et conservetur Codus iste
et in eo habitantes;

agi-

et qui quoque et leuid
fouctus. In nomine
patris + filii et spiritus
sancti. — Rx. Amen.

A

Evangelium 4.

Mundas cor meum ab
offube domine benedicere.

V. Dominus vobiscum .
Rx. Et cum spiritu tuo.

In nunc Sancti

Evangelij Secundum
Iohannem .

Rx. Gloria tibi
domine .

In principiis erat verbum, et verbum erat apud deum, et deus erat verbum. hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est. Nihil. Quod factum est in ipso vita erat, et vita erat lux hominum. et lux in tenebris lucet, et tenebre eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a deo, cui nomen erat Iohannes. hic verbi in testimonium

ut pestimonium perhibet
= et de lumine, ut
omnes credentes per-
illum. Non erat
ide Lux, sed ut Ies.
= simonium perhibet
de lumine. Erat
lux vera, quia illu-
mina omnem hominem
venientem in hunc
mundum. in mundo
erat, et mundus per
ipsum factus est, et
mundus eum non co-
gnovit. in proposita
venit, et sui eum non
recepit. quodquo
autem receptum eum

be. sedis eis protestatem
filios dei fieri , his
qui credunt in nomine
eius . qui non ex
sanguinibus , neque ex
voluntate carnis , neque
ex voluntate vii , sed
ex se/na*bi* sunt .

*C*or verbum caro
factum est , et habi-
tabi*ss* in nobis . Et
vidimus gloriam ejus
gloriam quasi unige-
niti a patre ,
plenum gratia
presentatis .

*P*er Euangelica dicta
Ieleahus nostra
delicta . ix . Amet

pieces 4.

X. Et fulgure et
temperante.

XI. Et presse, fame,
bello, et ab omni
mallo. - -

XII. Et Subtilitia et
improuisa morte

XIII. Fructus terra
vare et conserva
re lignesis. -

XIV. Minimicos Sandi
& celeris humi
= Liare lignesis

V. Ut prouinciam
istam, eusque
obrimates gratijs
Suis augmentare
lignesis. — —

V. Ut omnibus avi-
mabus in purga-
torio existentibus
requiem ~~semper da~~
~~de~~ Leonam donacem
lignesis. —

V. Domine exaudi
orationem meam.

X. Clamor meus es.

V. Dominus vobiscum.

X. C. Cum spiritu tuo.
oremus

Oremus.

Et domo tua quoniam
- mus, Domine Spiritales
nequitiose appellantur
et aeternum discendo
malignitas tempestatum
per Christum Dominum
noscum. Rx. Amen

Coeliasti benedictione
benedicatur, custo-
dias, et conserva-
tus locus iste, et in
eo habitantes, agri
quaque et terrae fructu-
bus. In nomine
patris et filii, et
spiritus sancti.

Rx. Amen.

Tantum ergo est.

Genitori est. est.

V. psanem de Cœlo
prosterni eis Alleluja.

R. Omne delectamentu
in se habentem alleluja.

V. Dominus vobiscum.

R. Ecce cum spiculae tuo.
Amen.

Deus, qui nobis sub Sacra
mento mirabili passionis
tud memoriam negligisti.
Tribue quesumus, ita
nos Corporis, et Sanguinis
qui Sacra mysteria vere-
rati: ut redemptionis tui
fructum in nobis jugiter Sen-
tiamus, qui vivis et regis
nas, per omnia. est?

R. Amen.

Completorium.

U. Iube domne benedicere.

Noctem quietam et finem perfice:
Sum concedat nobis dominus omni-
potens. Rx. Amen.
Fratres, sobij estote, et vigilate
quia adversarius vester diabolus tam
quam leo rugiens inservit, quadrupes
quem devorat: cui resistite fortiter in
fide. Tu autem Christe, miserere
nobis. Rx; Deo gratias.

U. Adiutorium nostrum in nomine
Christi. Rx. qui sedis celum est.
Pater noster est.

Confiteor deo omnipotenti,
misericordie nostro omnipotenti est.

Rx. amen. — indulgentiam
absolutionem et remissionem Rx. Amen.

U. Converte nos Deus salutis noster.

R. et aufer le iam suam a nobis.

U. Deus in adiutorium meum intende.

R. Christe ad auxiliandum me festina.

Gloria patri. — Sicut erat.

aleluja. Ant. misere.

Reg. psalm. ant. aleluja

psalmus.

Cum invocarem, exaudi me
Deus iustitiae meae: in tribulacione
dilectasti michi.

Miserere mei: et exaudi orationem meam.
filii hominum usquequo graui corde: et
usque diligitis vanitatem, et quæcunq;
mendacium?

Ei scilicet quoniam misericordia domini
sanctum suum: domus exaudiens me,
cum clamauero ad eum.

Frascimenti et nolite peccare: et quod
feciis in locis vestris in dubiis
vestris compungimini.

Sacrificale sacrificium iustitiae, et
spes vobis in domino. multi dicunt: quis
osculentur nobis bona?

Signatum est super nos lumen vulnus
sui, domine: et deridet eum in concreto
a fructu frumenti, vini et olei sui et
multiplicata sunt.

In pace in quietum + dormiam
et requiescam.

Quoniam tu domine singulariter in
spem contribuisti mei. gloria,

psalmus

In te domine speravi, non confundar
in adversum et in iustitia
qua libera me.

Vnelina ad me ausem quam
accresca, ut exas me.

Esse michi in Deum protectionem
et in Domum refugij: et ut salvum
me facias.

quoniam fortitudine mea est regu-
gium meum es tu et prospero
nomen tuum deduces me et eru-
fas me.

Educes me de laqueo hoc quem
absconverunt michi. et quoniam tu
es protector meus.

In manus tuas comendo spiritum
meum: et redemisti me domine
deus veritatis. — gloria tibi.

Qui habitat in ^{psalmus} adjutorio altissimi:
in protectione dei coeli comorabitur.
Dicit dno: susceplos meus es tu, et
refugium meum: et Deus meus spe-
tabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me
de laqueo venantium, et a ver-
bo aspero.

Scapulis suis obumbrabis ibi: et
et sub pennis ejus sperabis.

Scuto Circumdatil te vestas ejus: x
non timebis a timore nocturno.
a Sagitta volante in die , a negatio
peccambulante in tenebris: x ab in
cussu , et demonio meidiano.

Cadentia latere duo mille , effice
milia a decessis suis: x ad te autem
non approximquabis.

verum sicut oculis suis Considera
bis: x et distributionem peccatorum videbis
quoniam tu es dñe spes mea : x alij:
simum posuisse refugium suum .
non accedes ad te malum : x et fla
gelum non approximquabis latere
naculo tuo .

quoniam Angelis suis mandauit te
custodiant te in omnibus vijs suis .
in manibus portabunt te : x ne forte
offendas ad laudem pedem suum .
super aspidem et basiliscum am
bulabis: x concutabis leone
et draconem .

Quoniam in me sperauit ,
Liberabo eum: x

protegam eum quoniam Cognoscit nomen meum.

Clamabit ad me et ego exaudiem eum et cum ipso sum in tribulacione esipiam eum et glorificabo eum. Longitudine tierum se plebo eum et ostendam illi salutare meum. gloria psalmus.

Ecce nunc benedicite dominum et omnes servi domini qui statis in domo domini et in aliis domus dei nostri.

in noctibus exsultate manus vestras in sancta et benedicite dominum.

benedic de domino ex sion qui fecit celum et terram.

gloria etc. Ant.

Miserere mihi domine et exaudi orationem meam.

Ierusalem: alleluia alleluia alleluia

Hymnus.

De Luce ante terminum, et cum
creato, poscimus, ut pro tua Clemen-
tia, sis protul et custodia.

produl recedant somnia, et noce-
tium phantasmat, hostemque
nostrum comprome, ne polluan-
tur corpora.

prosternas pater pessime, patrique
Compat unice, cum spiritu
paracelto regnans per omne Sa-
culum. amen.

Capitulum
Tu autem in nobis es domine: et nomen
sanctum tuum invocabum est super
nobis: ne derelinquas nos, domine
deus noster. R. de grazias.

B. In manus tuas, domine + comendo
spiritum meum. in manus tuas.
et redemisti nos domine deus veritatis.
Comendo. - gloria patri.

In manus dei. R. Custodi nos domine
ut pusilam oculi. R.
Sub umbra alas tuarum pro-
tege nos.

Ant.

Ant. Salua nos.

Nunc similis servum tuum domine
x secundum verbum tuum in pace
quia videtur oculi mei x
salutare tuum.

quod passi x ante faciem omnium
= populorum.

Lumen a revelationem gentium:
et gloriam plebis Iuda-
israel . - gloria patri.

Ant. Salva nos domine vigilantes
custodi nos tibi dormientes,
ut vigilemus cum christo, et
requiescamus in pace.

Kyrie eleison. Christe eleison.
Kyrie eleison.

Pater noster est.
Credo in deum est.

H. benedictus tu es domine
deus salutis noster.
et laudabilis et gloriosus in
Saecula.

V. Benedicamus patrem et filiu
Cum sancto spiritu.

R. Laudemus et superexalte:
mus eum in sacula.

V. benedictus es domine in firma:
mento coeli.

R. et laudabilis, et gloriosus,
et superexaltatus in sacula.

V. benedic et custodias nos omni:
potens et misericors dominus.

R. amen.

V. Dignare domine nostre iste.

R. Sine peccato nos custodie.

V. Miserere nostri domine.

R. miserere nos dei.

V. fiat misericordia tua domine
super nos.

R. quemadmodum speravimus
in te.

V. Domine exaudi orationem
meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

*V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.*

Oremus.

*Visita, quod sumus dñe, habi-
- tationem istam, omnes in-
- Sidiacis inimici ab ea longe
- repellere: angeli qui Sancti
- habitent in ea, qui nos in
- pace custodiatis, et bene-
- dicio tua sis super nos
- semper. per dñm.*

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Benedicamus domino.

R. Deo gratias.

*Benedic et custodi nos
omnipotens et misericors
dñs, pater, et filius.
et spiritus sanctus.*

R. amen.

Benedictio fornacis fusoria
mettalicæ vel coctorii lapidum
primo aspergitur fornax aqua
benedicta per cinditum leind
ficium.

Adjutorium nostrum in
nomine Domini qui fu
lit Cœlum et Terram.

Domine exaudi orationem
meam. Et clamor meus
te veniat.

Dominus vobiscum. Et
spiritu tuo.

Oremus

Omnipotens sempiternus
Deus, effunde bened
ictionem tuam super
hunc funum, euangi
bene dicere, e

Conseruare tua
pietate signeis: ut
per gratiam tuam
et benedictionem
mostram ad summam
perfectionem tuam
preservas. per
uolumen dominum nostrum.
pete. amen

1. aspergatus aqua
2. benedicto in modo
3. crucis
4. omni benedictione caelesti
5. benedictus et omnipotens
6. Deus Pater + et filius +
7. spiritus sanctus ianibus Ame

VAVKEN EUGEN, profesor.
Zasobna - vijžnica.

